Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 13 (1513) ♦ Субота, 25 січня 1997 року ♦ Ціна договірна

Олександр МОРОЗ: «Закони і постанови мають працювати не на чиїсь приватні або групові інтереси, а на користь усього суспільства»

Виступ Голови Верховної Ради України на закритті шостої сесії

Сьогодні, в останній день шостої сесії Верховної Ради, хотів би зосередити нашу увагу на деяких підсумках нашої роботи.

Особливість сесії полягала в тому, що вона була першою після прийняття Конституції України. І, природно, сподівання людей на стабілізацію суспільно-політичного життя України, які пов'язувалися з прийняттям Основного Закону, мали стимулювати плідну роботу законодавчого органу нашої держави.

(Закінчення на 2-й стор.).

А половина вагається

36% громадян — за вступ України в НАТО. При цьому 15% з них вважають за необхідне зробити це якнайшвидше, а 21% — «з часом». Такі дані соціологічного опитування, проведеного фірмою «Соціс-Геллап» разом із фондом «Демократичні ініціативи» серед 1200 респондентів у всіх регіонах країни.

Одночасно, 19% вважають, що Україні «в жодному разі не можна» ставати членом Північноатлантичного альянсу, 45% вагаються з відповіддю на поставлене запитання.

Найбільше прибічників вступу України в НАТО — серед молоді, громадян з вищою освітою і тих, хто схвально ставиться до розвитку приватного підприємництва.

У нас і замість серця — скрипка,

А ми про це не знаємо самі

Оновлений, шляхетний Палац культури «Україна» знову «прибрали до своїх рук» виконавці сучасної української пісні. Тут минулої середи розпочав свою спринтерську ходу X Всеукраїнський фестиваль «Пісенний вернісаж-96». Протягом трьох вечорів ми побачили і почули на головній сцені нашої країни майже 130 виконавців і художніх колективів. По суті, усю палітру сучасної української популярної музики. І без перебільшення можна стверджувати: маємо яскраве суцвіття молодих талантів, які треба підтримати, «розкрутити», зробити усе для того, щоби вони не пішли в «найми до сусідів», як то почасти траплялося раніше .

На знімках: співає Ані Лорак; хто сказав, що молодь не любить сучасну українську пісню?

(Продовження на 5-й стор.)

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Консультації під прапором ООН

Учора завершився дводенний офіційний візит міністра закордонних справ України Геннадія Удовенка до Швейцарської Конфедерації. Відвідини складалися з двох частин: спочатку глава зовнішньополітичного відомства України відвідав Женеву, де розташована штаб-квартира Європейського відділення ООН, а потім —столицю Швейцарії Берн.

У рамках візиту Геннадій Удовенко зустрівся з генеральним директором Європейського відділення ООН Володимиром Петровським, Верховним комісаром ООН з прав людини Аяла Лассо та генеральним директором Міжнародної організації з міграції Джорджем Purселлем.

ПОСТІЙНИЙ ПОШУК ЛІДЕРА

Кримський парламент має намір розглянути питання про відставку президії, а також про увільнення з посади голови ВР Криму Василя Кисельова.

Окрім того, попри попередження з Києва, Верховна Рада Криму відправила у відставку, вірніше, припинила повноваження уряду автономії. За пропозицією віце-спікера місцевого парламенту Володимира Кличнікова за це проголосували 52 депутати з 81 присутніх. Згідно з ухваленою постановою, нову Раду Міністрів Автономної Республіки Крим буде сформовано до 5 лютого.

Прем'єр-міністр автономії Аркадій Демиденко заявив на сесії, що це рішення є «незаконним», і він має намір звернутись до Президента і Конституційного суду України з проханням скасувати його. Депутат Ліля Буджурова назвала дії своїх колег «відкритим викликом Києву» і кроком до конфронтації.

Невеликий, але ювілей

Взимку 1992 року було укладено велику кількість двосторонніх угод про встановлення дипломатичних відносин нашої незалежної держави із зарубіжними країнами.

З цієї нагоди відбувся урочистий прийом у посольстві Соціалістичної Республіки В'єтнам у Києві, де зібралося чимало поважних гостей. Прес-конференція пройшла у Відні. За словами Надзвичайного і Повноважного Посла України в Австрії Миколи Макаревича, двосторонні відносини між нашими країнами активізувалися, особливо торік. Більш солідною стала договірно-правова база, плідно розвивається наукове та культурне співробітництво.

Урочисті заходи відбулися і в Гавані. Посольство України приурочило до ювілею проведення Дня культури України. Центром свята стала художня галерея, у залах якої розмістилося одразу три експозиції: фотовиставка «Україна», виставка робіт молодих київських графіків та експозиція «Український театральний плакат».

Дошка пошани

Обід, який переходить у вечерю 2001 року

Будинок для божевільних. Палата «Бонапартів».

Сеня крутить носом і відсуває від себе полумиски:

— Ви мені рота не заткнете своїм їдлом! Оцією сосискою не купите!

— Сеню, як не соромно, чом знову капризуєш? —Лікар підносить до його рота ложку з перловкою. — Ну, давай: за президента...

Сеня виривається з-за столу.

— Доки не буде продовжено до 2001 року мої пацієнтські повноваження, приймати їжу категорично відмовляюся!

Дошка продовжується на 4-й стор.

Олександр МОРОЗ: «Закони і постанови мають працювати не на чиїсь приватні або групові інтереси, а на користь усього суспільства»

(Початок на 1-й стор.).

По-перше, до цього зобов'язує сама Конституція, ряд положень якої потребує невідкладного розв'язання на рівні законодавства. По-друге, на активізацію роботи Верховної Ради не могла не вплинути та соціально-економічна ситуація, в якій перебуває Україна. Причому, — що особливо бентежить, — і досі не помітно нашим громадянам та законодавцям у тому числі, будь-яких реальних ознак подолання економічної кризи.

Якщо більшість країн СНД у 1996 році, вперше за період складних, суперечливих реформацій, мала позитивні показники приросту валового внутрішнього продукту, обсягів промислового виробництва, роздрібного товарообороту тощо, то Україна (так само, як і Росія, Молдова, Таджикистан) продовжувала сповзання до економічної прірви, у черговий раз втративши 10 відсотків ВВП (проти 1990 р. він знизився вже більш ніж наполовину), 5 відсотків промислової продукції, 20 відсотків виробництва товарів народного споживання, 12 відсотків обсягів роздрібного товарообороту. Вищі показники спаду має лише Таджикистан, але ж там продовжується війна!

Тому зрозумілим є той крок назустріч оновленому урядові, який зробила Верховна Рада 10 вересня минулого року, зосередивши головну увагу у планах на цю сесію саме на законопроектах із соціально-економічних проблем. Нагадаю, що, згідно з розгорнутим планом законотворчої роботи на друге півріччя 1996 року, ми передбачали розглянути 180 питань, з яких більш як половина (103) стосувались унормування економічних відносин і галузевого розвитку. При цьому було враховано всі пропозиції уряду, а також питання, внесені Президентом України як невідкладні. Більше того, враховуючи необхідність своєчасної підготовки до нового бюджетного року, Верховна Рада прийняла рішення про невідкладний розгляд питань удосконалення податкової політики і не раз поверталася до тих питань, які не були передбачені в порядку дня, але вносилися у цьому напрямі.

З певною надією на позитивні зрушення в економіці була сприйнята і програма діяльності уряду, яку з урахуванням численних пропозицій і зауважень, висловлених при її обговоренні, було в основному підтримано Верховною Радою. Це стало і виявом довіри до щойно сформованого уряду, і, в черговий раз, засвідчило обопільне бажання до співпраці у розв'язанні найгостріших соціально-економічних питань розвитку держави.

Відразу зазначу: зі свого боку Верховна Рада зробила все можливе, інколи навіть неможливе, щоб виправдати такі сподівання. За шосту сесію відбулося 85 пленарних засідань — це у півтора раза більше, ніж на другій сесії (57) і майже на третину перевищує показники четвертої сесії, які за календарним відліком проходили приблизно в рівних умовах. Цьому, зокрема, сприяли узгоджені рішення всіх фракцій і депутатських груп щодо інтенсифікації роботи сесії.

Попри всі намагання окремих народних депутатів (на жаль, так було), загальмувати нашу діяльність, Верховна Рада від сесії до сесії нарощує продуктивність законотворчої роботи. Якщо на другій сесії було прийнято 47 законів і 122 постанови, на четвертій — відповідно 62 і 115, то на нинішній — близько 300 законодавчих актів. А за кількістю ухвалених законів близько 120 — я кажу «близько», тому що сьогодні ще прийнято ряд законів, шоста сесія перевищила навіть високі показники попередньої, п'ятої, сесії, яка була майже вдвічі тривалішою. Думаю, наведені цифри повною мірою відображають як стурбованість народних депутатів ситуацією в суспільстві, так і їхню зрослу волю і спроможність іти на необхідні компроміси заради загальнодержавних інтересів.

До речі, щодо стурбованості депутатів станом справ у державі. На шостій сесії ми підтримали і направили у відповідні інституції понад 250 депутатських запитів. Для детальнішого розгляду конкретних питань утворено 8 спеціальних і слідчих депутатських комісій. Щоправда, деякі з них надто затягнули роботу, я просив би голів цих комісій найближчим часом доповісти Верховній Раді про наслідки перевірок.

Звичайно, щоб виправдати сподівання виборців, важливо значно підвищувати якість нашої роботи над тими нормами законодавства, які ми приймаємо. Тим більше, що в тому стані, в якому перебуває сьогодні країна, ми зовсім не маємо права на помилку. Адже більшість населення через спад виробництва, зростаюче безробіття, невиплати заробітної плати, пенсій, стипендій, урізування соціальних програм уже доведена до відчаю. І лише завдяки величезній терплячості народу вдається, на щастя, уникати критичного загострення політичної ситуації.

Що стосується парламенту, то головним випробуванням на його витримку і зрілість став бюджетний процес 1997 року. Його початок практично співпав зі схваленням програми дій уряду. Всім було зрозуміло, що наповнення бюджету, жалюгідне фінансування статей його видатків залежить не стільки від запровадження нових податків, скільки від реальних зрушень у виробництві, та й просто від наведення елементарного порядку в економіці та стягнення самих податків згідно з уже існуючими законами. Адже, за підрахунками економістів, до державної казни тільки через несплату податків не надходить до 60 процентів доходів, одержуваних від підприємницької діяльності. І малоймовірно, щоб без копіткої роботи численних контрольних і облікових органів держави, податкової адміністрації (але інспекції — за Конституцією) ці кошти, навіть при зменшенні ставок податків, почали автоматично надходити до бюджету.

Нам же під кінець року запропонували здійснити цілу податкову революцію, яка, по суті, вже четверта за період незалежності України. До речі, запропоновані новації, як і ряд попередніх експериментів чисто монетарного характеру, вже встигли от-

римати позитивну оцінку за кордоном, про що тут сьогодні говорилося. Немає лише відповіді щодо перспектив забезпечення ключових прав громадян у сфері соціального захисту. Нарешті, як бути із нестабільністю податків, якою нам так часто докоряють деякі потенційні західні інвестори та інші партнери? Чи, може, реальні причини ненадходження інвестицій в іншому — як і справжні причини бюджетної напруги?

Думаю, той варіант і ті підходи Верховної Ради до формування бюджету на 1997 рік, які прийняті у зв'язку з пакетом нових податкових законопроектів, найоптимальніші в ситуації, що склалася. Адже ми не можемо забувати, що з новим податковим законом, аби вони запрацювали, мають заздалегідь ознайомитись і підприємці, і бухгалтери, і працівники податкових інспекцій.

Потрібен час і на освоєння численних змін до чинного податкового законодавства. А таких законодавчих актів з питань фінансів і податків лише на шостій сесії прийнято більш як 60. Характерно: лише третина з них (23) базується на законопроектах, внесених урядом на початку сесії і включених до розгорнутого плану законодавчої роботи на друге півріччя 1996 року.

У зв'язку з цим зобов'язаний вкотре просити уряд своєчасно готувати податкові законопроекти. І все-таки доводити їх до кінця. Верховна Рада вже два роки чекає від уряду Податковий кодекс, який, до речі, знову планується Кабміном розробити аж у грудні 1997 року (відповідно до Заходів щодо реалізації програми діяльності уряду), коли вже має бути затверджено бюджет на 1998 рік, і кодекс не буде використаний під час його формування.

Серед інших підсумків законодавчої діяльності хотів би виділити прийняття низки законодавчих актів з питань приватизації, у першу чергу — нової редакції надзвичайно складного і потрібного Закону «Про приватизацію майна державних підприємств» та схваленого у першому читанні законопроекту про Фонд державного майна. Можливо, когось і влаштовували наявні прогалини у регулюванні цих процесів, пов'язаних з приватизацією, але сфера майнових відносин, за Конституцією, віднесена до виключної компетенції Верховної Ради, і ми просто зобов'язані забезпечити тут верховенство закону. Щоб власність народу, створена трудом старших поколінь, не ставала легкою здобиччю спритних ділків, поповнюючи тіньові обороти, а навіть після приватизації працювала з більшим ефектом і для нових власників, і для держави.

Верховна Рада велику увагу приділяла питанням соціального захисту населення. Варто нагадати, що саме з ініціативи народних депутатів прийнято життєво важливі для більшості людей рішення щодо заборони стягнення пені за несвоєчасне внесення плати за житлово-комунальні послуги, про амністію осіб, які брали участь у масових акціях протесту проти несвоєчасних виплат заробітної плати, пенсій, стипендій та інших соціальних виплат, про державні гарантії відновлення заощаджень громадян; про відміну декрету Кабінету міністрів України щодо припинення індексації грошових доходів населення тощо. Хотілося б, щоб ці законодавчі акти мали не просто політичний резонанс, а дійсно допомагали людям вижити в цій нинішній скруті, повернути зароблене чесною працею і знецінене недолугим реформуванням.

Зазначу, що у названих законодавчих актах не йдеться про додаткові пільги окремим категоріям громадян, в чому часто звинувачують Верховну Раду, а насамперед про відновлення соціальної справедливості та й просто довіри людей до держави. До речі, втрата такої довіри, а це справді спостерігається, не може бути компенсована жодними заходами в галузі національної безпеки. Це треба чітко усвідомлювати всім гілкам влади і передусім нам з вами.

Одним із ключових завдань нинішньої сесії була конкретизація положень щойно прийнятої Конституції у відповідних законодавчих актах. Нагадаю, що у зв'язку з цим ми планували розглянути приблизно 50 законопроектів. Можливо, це були і дещо завищені очікування, але головне — що вдалося зробити?

З переліку конституційних питань розглянуто 28 документів, прийнято остаточно 8 законодавчих актів, розпочато розгляд з відправленням на доопрацювання — 8, прийнято в першому читанні — 11 та один — у другому (маю на увазі Закон про Кабінет міністрів). Нагадаю, що саме з цього блоку питань зареєстровано найбільше альтернативних законопроектів, саме вони викликають найбільше діаметрально протилежних пропозицій під час обговорення.

Із цього циклу прийнято два ключові закони: про Рахункову палату і про Конституційний суд. Ці органи в 1997 році мають не тільки розпочати свою роботу, але й не повинні бути використані, як уже трапляється у чергових політичних інтригах. Очевидно, декому з владних структур вигідніше переключити увагу громадськості на далеко не першочергові «двірські» розбірки, аніж предметно займатися наведенням порядку, виконавчої дисципліни, як цього очікують виборці.

Із прийнятих у першому читанні законопроектів потрібно виокремити такі основоположні для державного будівництва, як закони про місцеве самоврядування, про Кабінет міністрів України, про місцеві державні адміністрації, про Вищу раду юстиції, про громадянство (у новій редакції). Пройшов стадію обговорення також проект нового закону про вибори народних депутатів, який матиме ключове значення для майбутнього виборчого процесу, консолідації політичних структур, підвищення їхньої ролі і відповідальності за долю держави та реальний добробут власного народу. Я хотів би вашої згоди на те, щоб ми все-таки в лютому у першому читанні розглянули цей закон. Тоді можна розраховувати, що ми у встановлений термін матимемо його остаточно.

Народним депутатам роздано більш детальний довідковий матеріал щодо шостої сесії. Його доцільно використати під час спілкування з виборцями.

Підбиваючи підсумки сесії, не хотів би зупинятися на тому, що нам не вдалося зробити, хоч у цьому плані також є про що сказати. Та й більшість із депутатів, які дійсно вболівають за справу, це добре відчуває. Але, думаю, значну частину з того, що не вдалося, буде реалізовано вже незабаром, у ході наступної сесії.

Відносно тих колізій, які виникають з приводу оцінки роботи. Я знаю, що зараз (звертаюся тут до керівників фракцій, груп, комісій, до депутатів, які діють так за вказівкою чи за іншими мотивами) ініціюється збирання підписів про зміну керівництва Верховною Радою. Вважаю, що ви дієте в даному випадку на основі Регламенту. Будь ласка, робіть це, але не намагайтеся зірвати засідання наступної, сьомої, сесії. І те передбачено Регламентом, і інше. Отже, попри все, треба працювати ритмічно над розглядом потрібних питань. І я просив би вас: думайте кожен сам за себе. Я маю на увазі — і за парламент, і за державу. Але рішення приймайте самостійно. Кажу про все це спокійно, тому що абсолютно не боюся вирішення питання в той спосіб, як його ініціює частина тих депутатів, котрі приходять на засідання тільки тоді, коли їм зверху наказали, бо вони зайняті на інших роботах.

На цей раз у нас практично не буде звичної міжсесійної перерви, адже сьому сесію нам належить розпочати вже через тиждень, а точніше — лютого. Цього дня відбудеться нарада голів комісій і фракцій, а депутати мають розпочати роботу у фракціях.

Перед тим, як ми роз'їдемося по виборчих округах, хотів би привернути вашу увагу до орієнтовного переліку питань на наступну сесію, що вам його роздано. Попрацюйте над ним, порадьтеся в округах, щоб ті питання, які ми внесемо до порядку денного, максимально враховували найпекучіші проблеми життя країни, всіх її регіонів. Щоб ухвалені потім закони і постанови працювали не на чиїсь приватні чи групові інтереси, а на користь усього суспільства, примножуючи і віру у справедливе майбутнє, і реальний добробут кожного громадянина.

Дякую всім за добру роботу. Бажаю успіхів і плідної співпраці.

Чи зможе хвора нація побудувати сильну державу?

ДНЯМИ за участю віце-прем`єр-міністра Івана Кураса, представників адміністрації Президента, народних депутатів України відбулася підсумкова колегія Міністерства охорони здоров`я України.

За словами міністра охорони здоров`я Андрія Сердюка, стан справ у галузі залишається кризовим. Сьогодні в Україні майже чверть населення щороку переносить інфекційні хвороби. Більш як 6 млн. страждають на серцево-судинні захворювання, 1,2 млн. — психічно хворі, 720 тисяч хворіють на алкоголізм, 600 тисяч — на туберкульоз, 56 тисяч — на наркоманію. В Україні більш як 1,5 млн. інвалідів. Зростає захворюваність на венеричні хвороби та СНІД, особливо серед молоді. Як зазначив один з доповідачів, з такою хворою нацією не можна побудувати могутню державу.

У проекті бюджету на 1997 рік на охорону здоров`я передбачено витратити 3,3 млрд. гривень за потреби 7 млрд. гривень. Торік скорочено 60 тисяч ліжко-місць (із 135 тисяч наявних) та 192 тисячі штатні одиниці. Цього року теж відбудуться скорочення, а наявні ліжко-місця потребуватимуть більш ефективного використання.

Попри політику заощадження коштів, заборгованість по зарплаті медичним працівникам становить 361,5 млн. гривень. Декому платили востаннє ще у серпні 1996 року. Водночас торік у галузі виявлено фінансові зловживання, які завдали державі збитків на суму 10 млн. гривень.

Ганна РОМАНЦОВА.

«А скринька просто відчинялась...»

Українським об'єднанням поштового зв'язку «Укрпошта» розглянуто матеріал «А скринька просто відчинялась...».

З метою наведення належного порядку в абонентському господарстві на підприємствах поштового зв'язку проведено інвентаризацію всього парку абонентських шаф, скриньок для листів (міського і сільського типів).

Вжито заходів з приведення в технічно-справний та естетичний стан скриньок для кореспонденції.

Ця робота знаходиться під постійним контролем УОПЗ «Укрпошта».

Згідно із Законом України «Про зв'язок» (ст.9) обласні підприємства поштового зв'язку здійснюють роботу з укладення договорів про їх взаємодію з місцевими державними адміністраціями, в яких передбачаються заходи щодо утримання в належному стані абонентського господарства.

Г. РАТНИКОВА,
заступник директора з питань менеджменту технології та експлуатації поштового зв'язку.

Іван ДМИТРЕНКО, «Голос України»

Парламентська хроніка

Майно — державне. А інтереси?

Денне та вечірнє засідання 23 січня

Усупереч практиці, що стала мало не традицією, цього разу в ході пленарних засідань вдалося обговорити низку законопроектів, аж ніяк не другорядних за своїм значенням. Зокрема, законодавці обговорили зауваження Президента щодо Закону «Про порядок висвітлення діяльності Верховної Ради України у засобах масової інформації». Доповідачем з цього питання виступив міністр інформації Зиновій Кулик. Співдоповідачем – голова Комісії законодавчого забезпечення свободи слова та засобів масової інформації Віктор Понеділко. Він зауважив, що комісія не вбачає у законі ознак дискримінації щодо судової та виконавчої гілок влади, як це намагався довести З. Кулик, а також ознак порушення політичного плюралізму. В. Понеділко вважає завищеними розрахунки Мінфіну щодо обсягів ефірного часу. Незважаючи на бурхливі дебати, сесія не набрала кількості голосів, потрібної для подолання вето Президента.

Розглянуто проект закону про Фонд державного майна, який має визначати систему законодавчого забезпечення діяльності фонду. Адже досі ця надто відповідальна структура працює за тимчасовим положенням. Потрібна, казали депутати, чітка регламентація: що входить до його компетенції, а чого йому робити не слід. Від діяльності фонду залежить надто багато (що і як приватизують, з усіма наслідками, які з цього випливають), тому й охочих мати такий потужний інструмент впливу на формування соціально-економічного життя нашої держави задосить. Проект закону передбачає повернення до норми підпорядкованості Фонду держмайна Верховній Раді. Однак його керівництво вочевидь воліє діяти під зручнішою для нього «рукою» – Кабміну або й самої президентської адміністрації. Та депутатський загал дивиться на це інакше.

У ході обговорення закону поставали питання, що мають принципове значення. Зокрема, зазначалося, що в деяких випадках з'являється потреба повернути підприємства у підпорядкування держави. То чи буде фонд наділено юридичним правом на здійснення реприватизації? Поки що ні, але потреба в цьому вже назріла. До речі, в чинному законодавстві Англії, Франції та багатьох інших країн така норма діє.

Не без підстав висловлювали тривогу з приводу того, що у багатьох випадках у діях Фонду проглядає не турбота про зміцнення держави, а прагнення якомога швидше позбутися державної власності.

Після гострого, але конструктивного обговорення проект закону пройшов у першому читанні. Його має бути доопрацьовано і представлено на друге читання до 1 березня.

Затим почався розгляд проекту закону про внесення змін і доповнень до окремих законів щодо оплати праці. Головуючий Олександр Мороз звернувся до залу з проханням уважно поставитися до цього питання. Тим більше, що воно обговорюється уже не вперше. Але «міна» сповільненої дії, закладена в цьому документі, спрацювала знову. Серцевиною вибухонебезпечної колізії стало питання про регулювання фонду зарплати, зокрема на державних підприємствах, викладене у ст. 8 запропонованого проекту. Міністр праці Микола Білоблоцький пояснив, що на підприємствах-монополістах виявлено багато порушень щодо оплати праці (десь 3—5-разове перевищення тарифних ставок і посадових окладів керівників порівняно з іншими підприємствами). Водночас тут триває систематичне накопичення боргів. Наслідок — рядові трудівники не одержують зарплату. Отже, без розв'язання цього питання ситуація лише загострюватиметься...

Проект закону прийнято в першому читанні.

Мабуть, свій бійцівський запал депутати вичерпали у ході обговорення цих двох проектів, тож наступні пройшли парламентське «сито» без особливих труднощів. Це, зокрема, проект закону про структуру державного (внутрішнього) боргу України за станом на 1 січня 1996 року і граничний розмір державного внутрішнього боргу на 1996—1997 роки (друге читання), про внесення змін і доповнень до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо порушень розрахунків із споживачами (друге читання). Фактично без обговорення схвалено проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів з питань безспірного списання (стягнення) коштів, що на рахунках юридичних та фізичних осіб — суб'єктів підприємницької діяльності — у банках. Крім того, проголосовано ряд статей у новій редакції до раніше прийнятих законів.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Анатолій БЕНЬ, «Голос України»

Податків не треба, індексацію давай

Засідання 24 січня

Власне, з розгляду змін до Закону «Про індексацію грошових доходів населення» і розпочав парламент обговорення передбачених порядком денним законопроектів. Депутатам нагадали, що прийнятий ще на зорі незалежності закон про індексацію грошових доходів населення пропрацював фактично лише 14 місяців. І ось нині з'явилася можливість його реанімувати, внісши істотні зміни. Як пояснив доповідач — представник Кабінету міністрів Анатолій Сорокін, — у зв'язку з тим, що вдалося значною мірою приборкати інфляційні процеси, зникла потреба проводити індексацію доходів щомісяця. Уряд пропонує робити це лише в разі, коли індекс споживчих цін перевищує п'ятнадцятивідсотковий бар'єр. Тож нині, наприклад, доходи буде проіндексовано після завершення першого півріччя. Передбачено індексувати всі доходи громадян з коефіцієнтом 0,8 відсотка. За розрахунками Мінфіну, на це потрібен більш як один мільярд гривень.

Комісія з питань соціальної політики та праці, за словами народного депутата Сергія Мельника, висловилася за внесення цього проекту на обговорення і прийняття у першому читанні. Однак під час самого обговорення парламентарії висловили багато пропозицій і щодо порогу індексації, її періодичності, механізму проведення. Звісно, для їх опрацювання потрібен час. Народний депутат Л. Анісімов закликав не розтягувати цю роботу і до кінця лютого знову повернутися до законопроекту для другого читання. На цьому народні депутати і зійшлися.

Скориставшися конструктивним початком розгляду законопроекту, головуючий Олександр Мороз запропонував повернутися і до розгляду зауважень Президента України Леоніда Кучми до Закону «Про державний матеріальний резерв України». Ці зауваження народні депутати розглянули у вівторок, не проголосувавши за них в цілому лише тому, що потрібно було з'ясувати пункт, який визначає розмір пені. Сьогодні цю проблему узгоджено, і парламент проголосував за законопроект у цілому. Верховна Рада без жодних суперечок прийняла постанову про звільнення кількох суддів Верховного суду України, які подали у відставку у зв'язку із виходом на пенсію.

Однак потім роботу парламенту загальмував законопроект про податок на нерухоме майно (нерухомість). Достатньо сказати, що вносять його до порядку денного не вперше. І як зазначив співдоповідач–голова підкомісії Комісії з питань фінансів і банківської діяльності Ігор Квятковський, його знову до порядку денного «протягли». А насправді, цитую, «закон такий сирий, що обговорювати нема чого». Отже, хоч як намагався заступник міністра фінансів Василь Регуреський переконати народних депутатів, що запровадження цього виду податку особливо не позначиться на гаманцях наших збіднілих громадян, усе-таки було очевидно: більшість народних депутатів його не підтримає. Так воно і сталося. Були пропозиції взагалі припинити обговорення питання, але деякі народні депутати, які встигли записатися, наголосили на необхідності ще раз висловити власну думку щодо цього виду податків. Шукаючи виходу із ситуації, Верховна Рада згадала про домовленість на раді керівників фракцій і груп створити узгоджувальну групу, яка знайшла б консенсус з приводу спірних питань, що не дають можливість прийняти низку винесених на розгляд Верховної Ради законопроектів.

Після перерви народні депутати відхилили пропозицію представника Кабінету міністрів Віктора Пинзеника прийняти цей законопроект у першому читанні. Більшість сходилася на тому, що цей закон має бути базовим для бюджету, і що дуже важливо, передбачити диференційований підхід до податку на майно громадян, тобто насамперед треба оподатковувати фізичних і юридичних осіб, які мають так звану наднормову кількість майна (палаци у «царських селах», по кілька шикарних квартир у містах тощо). А щоб конкретно сформулювати ці позиції для прийняття постанови, вирішено створити робочу групу на чолі з Віктором Сусловим.

Тим часом парламент прийняв у першому читанні законопроект про внесення змін і доповнень до Закону «Про внесення змін і доповнень до Декрету Кабінету міністрів України «Про порядок використання прибутку державних підприємств, установ і організацій», внесеного народним депутатом Леонідом Анісімовим. Суть цих доповнень і змін — у використанні частини прибутку для поповнення обігових коштів.

Верховна Рада також ратифікувала Рамкову Угоду між урядами України та ФРН про консультування і технічне співробітництво, а також Європейську Конвенцію про запобігання тортурам та нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню. Прийняв парламент у першому читанні і Закон про благодійництво та благодійні організації. На завершення шостої сесії Верховної Ради з заключним словом виступив її Голова Олександр Мороз.

Професіоналами не народжуються

***У** КИЄВІ розпочали роботу Вищі освітні курси з мас-медіа і реклами (ВОК) Центру вільної преси Інституту журналістики та Інституту міжнародних відносин Київського університету ім. Т. Шевченка, Європейської академії Берліна (Німеччина) за підтримки Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення.*

Розглядаючи тенденції розвитку сучасного бізнесу, у США кажуть, що, порівняно із стрімкими змінами 90-х років, 80-ті здаються просто пікніком, прогулянкою у парку. Конкуренція стає все безжалісніщою.

Вперше започатковані в Україні курси готуватимуть дефіцитні спеціальності: прес-секретар, офіс-менеджер, менеджер з реклами та інші. Як сказав на церемонії презентації директор Інституту журналістики Анатолій Москаленко, нині виникає дедалі більше нових видань, теле- і радіостудій, які потребують професіоналів своєї справи. Інститут сьогодні не в змозі повністю забезпечити потребу в таких кадрах. Нерідко журналістами працюють люди без належної освіти та специфічних навичок. Їм у пригоді і можуть стати Вищі освітні курси.

Сьогодення потребує фахівців із високим загальнокультурним рівнем. Тож у навчальному плані передбачено такі дисципліни, як «Психологія успіху в бізнесі», «Діагностування особистості клієнта та корекція поведінки з ним», «Діловий і міжнародний етикет і протокол», «Основи конфліктології», «Історія мистецтв», «Менеджмент», «Маркетинг», «Паблік рілейшнз». Студії відбуватимуться у вигляді ролевих і ділових ігор, тренінгів, моделювання комерційних ситуацій, екскурсій. Повний курс навчання на ВОКу триватиме 5 місяців. У перспективі планують створення прискорених і розширених освітніх програм, стажування за кордоном. А те, що за справу взялися люди вчені – професори та доценти, доктори та кандидати наук, — є запорукою успіху.

Вл. інф.

У номер

Транспортники не тягнуть і на трійку

Відсутність координації у діях на внутрішньому і міжвідомчому рівнях стала основною причиною, що завадила повною мірою використати наявний потенціал дорожньо-транспортного комплексу України в 1996 році.

Про це заявив перший віце-прем'єр-міністр України Василь Дурдинець на засіданні колегії Міністерства транспорту України. Серед питань, що потребують першочергового розв'язання, В. Дурдинець назвав погашення заборгованості транспортників бюджету, що становила на 1 січня 1997 року 96,4 млн. грн., Пенсійному фонду – 46 млн. грн., з виплати заробітної плати — 109,9 млн. грн.

Міністр транспорту України Іван Данькевич визначив як «незадовільні» результати роботи дорожньо-транспортного комплексу торік.

Заарештовано «орденоносців»

Співробітники управління з боротьби з корупцією і організованою злочинністю СБУ спільно з працівниками Бориспільської митниці здійснили операцію, під час якої виявили незвичайний контрабандний вантаж — 117 орденів, медалей і нагрудних знаків, а також документи на них. З-поміж вилученого — золоті зірки Героя Радянського Союзу, ордени Леніна, Олександра Невського, Кутузова, Суворова тощо. За попередніми висновками експертизи, яку провели представники Міністерства культури України, вилучені предмети є історичною та культурною цінністю. Їхня приблизна вартість — 17 тисяч доларів США.

Колекцію знайдено на борту літака, який мав вилетіти за маршрутом Київ—Нью-Йорк—Київ. Бориспільська митниця за цим фактом порушила кримінальну справу за статтями 17 і 70 КК України (замах на контрабанду) та передала її для розслідування слідчому управлінню СБУ. Нині заарештовано організатора, а також пілота. Обидва — мешканці Києва.

У номер

Донецьк

Наші їдуть!

Чотири новеньких ЛАЗи отримали днями автопідприємства Донеччини у рамках обласної підтримки пасажирського автотранспорту. Передбачається, що протягом року в регіон надійде близько двохсот машин вітчизняного виробництва. Окрім транспортної, нові автобуси частково розв'яжуть і проблему... зайнятості: адже значну частину комплектувальних виготовляють на місцевих підприємствах.

Харків

Патріоти міняють владу?

Завтра патріотичні та демократичні партії й політичні рухи мають намір провести у Харкові обласний форум «Конституція: порядок і достаток».

Серед тих, хто візьме участь у цьому форумі – республіканці, ліберали, соціал-демократи, Конгрес української інтелігенції, «Просвіта», УНСО та інші. Місцеві газети зазначають, що ще донедавна між деякими цими партіями не було контактів. Чи то міняються часи, чи самі партії, однак більшість їх лідерів тепер зауважують, що готові співробітничати з будь-якою організацією, яка визнає Конституцію і суверенність України. «Якщо влада не хоче розв'язувати окремі питання, то ми змусимо її бути активнішою, або взагалі поміняємо», — таким може бути загальна цитата із оприлюднених заяв. Та от яким буде механізм «підштовхування і заміни» — про це ані слова.

Житомир

«Школу розуміння» зрозуміли

Торік на базі бердичівської загальноосвітньої школи № 10 розпочався фундаментальний соціально-психологічний експеримент «Школа розуміння», який проходить під науковим керівництвом кафедри експериментальних систем Українського інституту підвищення кваліфікації керівних кадрів освіти. Голова облдержадміністрації, високо оцінивши значення цього експерименту, зобов'язав фінансове управління передбачити в обласному бюджеті на цей рік видатки для фінансування науково-дослідницької роботи.

Сергій ЛАВРЕНЮК, «Голос України»

Промисловість: дешевше стояти, ніж працювати?

З'їзд тижня

Події, які відбуватимуться протягом наступних двох місяців, визначать розвиток нашої економіки на декілька років наперед, адже за цей час має бути сформована фактично нова економічна політика.

Насамперед ідеться про зміни в системі оподаткування. Тож сьогодні неабияку активність виявляють представники різних секторів економіки: починаючи від аграрників і закінчуючи промисловцями. Саме останні, прагнучи голосніше заявити про свою позицію та вплинути на прийняття рішень, нещодавно провели позачерговий з'їзд Української спілки промисловців і підприємців (УСПП). Як і очікувалося, у роботі з'їзду взяли участь Президент, Голова Верховної Ради та Прем'єр-міністр України. Про що йшлося на цьому з'їзді? Президент УСПП Анатолій Кінах зазначив, що торік валовий внутрішній продукт скоротився більш як на 10 відсотків. Особливо великий спад у машинобудівній та легкій промисловості (22–24%), будівельній (35%), у тракторобудуванні (48%) тощо. Крім того, Анатолій Кінах зазначив, що УСПП не зовсім згодна із концепцією законопроекту про оподаткування нерухомості та з деякими положеннями прийнятого у першому читанні законопроекту про податок на додану вартість. Обговорення доповіді також здебільшого звелося до аналізу пакета податкового законодавства, причин спаду виробництва та критики політики Національного банку, який, мовляв, «не створив умов для довгострокового кредитування промисловості». Але зрозуміло, що промисловці не так хотіли висловитися, адже останнім часом ними сказано достатньо, як почути, що скажуть Голова Верховної Ради та Президент України.

Олександр Мороз запевнив, що Верховна Рада зробить усе, щоб до 28 лютого розглянути невідкладні законопроекти, які мають ключове значення для формування держбюджету та відновлення виробництва. А це закони про систему оподаткування, зокрема, прибутку підприємств, про податок на додану вартість, акцизний збір, державний внутрішній борг, здійснення платежів на території України тощо. Мало того, Олександр Мороз зазначив, що постанови з'їзду УСПП у багатьох моментах збігаються зі змістом його виступу на з'їзді соцпартії.

Леонід Кучма, констатуючи значний спад та скорочення виробництва зазначив, що поряд із цим на складах машинобудівних заводів нагромадився одно-дворічний випуск продукції, а отже, проблема не така вже й проста. Бо й справді, нарощування виробництва продукції в цій ситуації означатиме ще більше нагромадження її на складі і, очевидно, найближчим часом її навряд чи реалізують навіть за собівартістю. Тож у цій ситуації, за словами одного із директорів, підприємствам дешевше стояти, ніж працювати. Але мертві бджоли, як відомо, не гудуть. Причому багатьом підприємствам не допоможе навіть істотне зниження податків (проект бюджету передбачає зниження податкових вилучень із 42 відсотків ВВП до 32,6 відсотка). Бо вони дуже добре навчилися працювати в умовах інфляції, не дбаючи при цьому про зміну структури виробництва та якість продукції. Тож навіть якщо буде істотно збільшено доходи населення (на цьому також наполягає УСПП), це аж ніяк не означає, що купуватимуть, скажімо, не імпортну, а вітчизняну побутову техніку. Словом, одним із висновків з'їзду є те, що в Україні фактично немає промислової політики, як зауважив Леонід Кучма, живемо за принципом, куди крива виведе або віз дорогу покаже. І в тому, що ми щонайменше на рік запізнилися із переходом до нової економічної політики, він вбачає провину економічного блоку уряду. Тож і рекомендує Прем'єр-міністру подбати про організаційні та кадрові зміни.

УСПП, тим часом, узяла тайм-аут, зазначивши, що коли не буде реалізовано вимоги промисловців (прийняття в першому кварталі держбюджету на основі нової податкової політики, реформування інвестиційної політики, прийняття програми приватизації на 1997 рік, вжиття заходів щодо подолання кризи платежів тощо), то вони залишають за собою право скликати другий етап позачергового з'їзду з метою визначити більш жорстку позицію.

Роман ВАТРИЧ, журналіст

Канадські гроші нам також знадобляться

Проект тижня

Як відомо, у червні цього року в заокеанському Калгарі відбудеться україно-канадська конференція з ділового співробітництва. Пройде вона в рамках Україно-канадської ініціативи.

З цього приводу в Національному агентстві України з реконструкції та розвитку (НАУР) відбулося перше організаційне засідання комітету, який готує і проводитиме конференцію. Голова НАУР Роман Шпек, який головував на засіданні, виділив три найперспективніших напрямки україно-канадського економічного співробітництва, проекти з яких будуть розглянуті на конференції. Це енергетика та нафтогазодобування, сільське господарство та переробка його продукції, будівельні матеріали і технології.

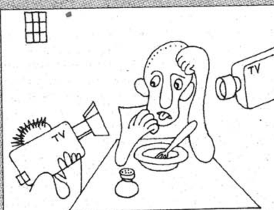
Як зазначив Посол Канади в Україні Крістофер Вестдал, який виступив з канадського боку, заокеанські інвестори напрацювали проекти, обсяг інвестицій за якими перевищує половину всіх інвестицій, отриманих Україною з часу здобуття незалежності. Вартість одного лише проекту будівництва готелю та бізнес-центру, яке планують завершити до відкриття щорічної зустрічі акціонерів Європейського банку реконструкції та розвитку, що відбудеться в травні 1998 року в Києві, становить понад 500 тис. американських доларів. Посол Канади наголосив, що навряд чи видасться ліпша нагода досягти прогресу в зазначених напрямах співробітництва, ніж на конференції в Калгарі.

Що ж, будемо сподіватися.

Дошка пошани

Обід, який переходить у вечерю 2001 року

(Початок на 1-й стор.).

—Сеню, нас світ не зрозуміє — демократія, Конституція. Ми ж не Азія якась!

—Ти про Діму? Так його вже виписали, Конституція молода-зелена, може ще трохи почекати в ім'я збереження стабільності в палаті. А ти от, розумака, у Туркмен-баші в палаті був? Там суцільна стабільність!

—Що ж, твоя воля — смокчи тоді свій стабільний палець!.. — і хоче винести з палати тацю з обідом.

—Е-е, стій, куди розігнався, пожартував я, вентилював питання, зрозумів?

—Сеню, ще одна така вентиляція — і втратиш мандат довіри... Разом із сніданком, обідом, вечерею. На самих передачах виборців житимеш! До 2001 року.

Севастополь — Гаага. Одіссея капітана Нема

Бухта Севастополя. Підводний човен ЧФ Росії. На містку виструнчилася команда — зустрічає московського мера Юрія Нужникова.

— Капітан Нема! — доповідає командир. — Човен «Міні-Пожарський» у вашому розпорядженні! Курс — Гаага, Міжнародний суд!

— Кого-кого нема?!

— Прізвище моє — Нема!

— А-а, у мене багато друзів серед українців, але от такого — Нема, — і заходиться сміхом.

— Термінове занурення! Слухай шифркод: «Роздайся, море, — ЕН. пливе!»

«Ч» і «Ж», подумайте про СПББ!

«Всем редакторам газет, радио, телевидения и информационных агентств

Открытое письмо

МЕЖДУНАРОДНОЕ РЕЛИГИОЗНОЕ ОБЩЕСТВО

„СВЯЩЕННАЯ КОНФЕССИЯ БОГИНИ БЭТВИКТОННЫ"

ЕГО СВЯТЕЙШЕСТВО

Вселенский Бэтвиктоннарх Симеон (Викторов)

ОСНОВАТЕЛЬ И ГЛАВА

20 января 1997 г. № 2.5784-Д

ВСЕМ РЕДАКТОРАМ ГАЗЕТ, РАДИО,

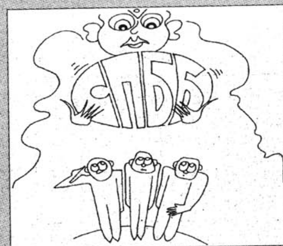
Премьер-министру исполняется 44 (сорок четыре) года — симметричная дата!

В связи с этим, по Повелению Богини БЭТВИКТОННЫ я требую пригласить именинника на заседание парламента и почтить Его вставанием! В противном случае Вас лично и весь депутатский корпус Украины постигнет СПББ — страшное проклятие богини Бэтвиктонны!!!

Храни, богиня Бэтвиктонна, Украину!

За богиню Бэтвиктонну!

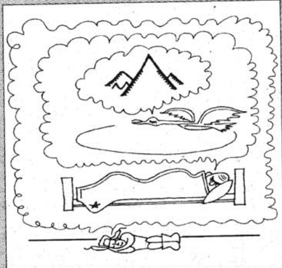
Его Святейшество Вселенский Бэтвиктоннарх, Генералиссимус ордена святого Бэтвиктонна Симеон».

ВІД ЧЕРГОВОГО: аби не спостигло СПББ — страшне прокляття богині Бетвіктонни — нашу дошку пошани, ми покірно публікуємо це послання. Сподіваємося, що читачі дошки, ознайомившись із даним листом, неодмінно і цієї ж миті вшанують іменинника вставанням.

Дякуємо! Хай не спостигне і вас, читачу, СПББ!

Сон Росії

Кандидат у президенти Г. Зюганов спить і бачить себе на вершині генеральської слави...

Генерал Лебідь після інаугурації Б. Клінтона спить і бачить себе президентом Росії...

Президент Росії Борис Єльцин спить і бачить себе здоровим на трибуні Держдуми Росії...

Держдума Росії спить і бачить Б. Єльцина немічним, хворим і далеким від народу Росії...

Народ Росії спить і бачить ... сон.

А сон розуму породжує чудовиськ. Лебідь, Зюганов...

ВІД ЧЕРГОВОГО. На сон грядущий українцям російська приказка: хрін від редьки не солодший!

Черговий по дошці Вілен КАЙДАШ.

Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Оксана ТЕЛЕНЧІ, «Голос України»

«Окремі рядки» шукають адресатів...

Страйк тижня

КОЛЕКТИВ Львівської наукової бібліотеки імені В. Стефаника НАН України 13—27 січня страйкує. Терпець увірвався. Звернення директора бібліотеки, доктора історичних наук Лариси Крушельницької до вищих посадових осіб держави залишаються без відповіді.

Напередодні новорічних свят бібліотекарі одержали аванс за липень. Розділили той мізер, що надійшов із Києва, і вийшло по 20 гривень на працівника.

Згідно з постановою президії НАН України від 18 жовтня 1995 р. цю другу за кількістю й унікальністю книгозбірню України віднесено поряд з науковою бібліотекою імені В. Вернадського до наукових установ, які мають отримувати «пряме фінансування з державного бюджету окремим рядком».

Очевидно, той «окремий рядок» десь загубився в чиновницьких коридорах.

—Наша бібліотека володіє найбільшою колекцією україніки, — каже заступник директора Тарас Паславський. — Тут створено єдиний в Україні науково-дослідний центр української періодики. Щороку сюди приїжджають 300—400 зарубіжних учених, зокрема з діаспори. Торонтська бібліотека замовила у нас близько 600 назв мікрофільмів. Цей проект фінансує відомий меценат Петро Яцик. Місцеві спонсори і меценати, до яких ми звернулися по допомогу, промовчали. На жаль, підприємці знаходять кошти легше на шоу, конкурси краси чи спортивні змагання...

Маємо підстави для гірких висновків, які стосуються не лише бібліотек. Складається враження, що якась невидима, але впевнена рука відсуває інтелект нації на задвірки.

На фасаді бібліотеки — попередження про страйк і копії листів-звернень до Президента України Л. Кучми, Прем'єр-міністра П. Лазаренка, Президента НАН України Б. Патона.

У листі до Президента України, зокрема, зазначено: «Вельмишановний Леоніде Даниловичу! Ваш виступ на нараді з питань реформування науки, в якому ви звернули особливу увагу на роль суспільних наук, їх вплив на науку загалом, освіту, організацію всього нашого життя, вселяє оптимізм. Серед найгостріших проблем Ви назвали осмислення, на основі власної історії та світового досвіду того, що ми переживаємо і чому ми переживаємо. Але чи можливо виконати це завдання без наукових бібліотек України?».

«Окремі рядки» ділового листування все ще шукають адресатів.

Львів.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, «Голос України»

У нас і замість серця – скрипка...

(Початок на 1-й стор.).

Головна ідея «Пісенного вернісажу», чи то пак — його призначення: зібрати на одній сцені і показати Україні з допомогою телебачення переможців і дипломантів усіх пісенних фестивалів і конкурсів, які знайшли постійну «прописку» у мистецькому житті нашої країни. Від «Червоної рути» й Міжнародного конкурсу імені Володимира Івасюка до «Бороміс» і «Долі». І, звісно, протягом кількох фестивальних днів «викласти» усю мозаїку найновіших пісень, що сподобалися слухачам, які вони найчастіше слухають і самі їх починають наспівувати. Та якщо в попередні роки організатори «Пісенного вернісажу» основну ставку робили на відомих виконавців, які вже мають мистецьке ім'я, артистичний імідж, то цьогорічний фестиваль приємно здивував потужним наступом молодих.

І то, як запевняють організатори, зроблено свідомо, щоби дати змогу якомога яскравіше талановитим людям заявити про себе, як то кажуть, на повен голос. Тим паче, що за участь у фестивалі не треба поки що вносити певну суму гривень чи «зелених», як то вже практикують на інших пісенних фієстах.

Сьогодні, в суботу, авторитетне журі, яке очолюють відомі артисти Софія Ротару і Василь Зінкевич, з чиїми іменами нерозривно зв'язані народження і злет української естрадної пісні, назве дипломантів «Пісенного вернісажу-96». Серед них, як завжди, будуть композитори, поети, аранжувальники і, звісно, виконавці.

А недільний гала-концерт збере найпопулярніших співаків попереднього і нинішнього фестивалів. У їх виконанні ми почуємо пісні, написані в Україні останніми роками, і що вже звучали в попередніх «пісенних вернісажах».

Пісні, що нагадують про наші багаті музичні традиції і визначають обличчя сучасного українського мистецтва.

На знімку: на сцені — наймолодша учасниця «Пісенного вернісажу-96» Аліна Лебедєва.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Галина КВІТКА, журналіст

Дякувати ... менталітету

Резонанс тижня

В Україні сформувалися всі умови для соціального вибуху. Таким невтішним виявився висновок Українського центру економічних та політичних досліджень. Про це йдеться в аналітичній записці, розробленій вищеназваним закладом за сприяння Фонду Конрада Аденауера. Її назва каже сама за себе: «Проблеми забезпечення політичної та соціальної стабільності в умовах трансформації суспільства».

Причини, які можуть призвести до катаклізмів, відомі: подальша економічна деградація країни, зубожіння більшості населення. Як зазначають фахівці, Україна зтратила майже половину свого промислового та сільськогосподарського потенціалу. Минулого року ВВП становив приблизно чверть від рівня 1990 року. Це істотно позначилося на населенні. 67 відсотків громадян «задовольняють» свої потреби п'ятдесятьма гривнями, або й менше, на місяць.

За даними Світового банку, узагальнений рівень споживання майже на десять відсотків нижчий від установленої межі фізичного виживання. Якщо у 1992 році бідними вважалися 11 відсотків громадян, то у 1996 — 74. Тож і не дивно, що стрілка «соціального барометра» наближається до позначки «конфлікт».

Проте, на думку дослідників, є певні стримуючі чинники, які не дають «гронам гніву» перезріти на вищезгадувані катаклізми. Окрім українського менталітету та високого рівня освіченості, на думку голови ради експертів УЦЕПД Олександра Разумкова, стримує від крайнощів і те, що громадяни, аби вижити, пішли у «тінь», де виробляється більше половини ВВП. До того ж левову частку збіднілих становлять пенсіонери. А ця верства населення ще ніде у світі не робила революцій. Сприяє мирному співіснуванню між «верхами» та «низами» й стереотип, що вкорінився у масовий свідомості: однією зміною влади ситуацію на краще не виправити.

І все-таки автори аналітичної записки визначають ситуацію як вибухонебезпечну, що ускладнюється злиденними умовами існування вітчизняної армії. Статус офіцера зазнав разючих змін. Люди колись престижної професії ледве зводять кінці з кінцями. 87 відсотків з них оцінюють престиж Збройних сил як низький. За даними служби тилу МО, офіцери та прапорщики забезпечені формою на 70 процентів, взуттям — на 30. Рівень недовіри до глави держави в армії навіть більший, аніж у суспільстві.

Курйоз тижня

Лідія ТИТАРЕНКО, «Голос України»

Нашим мишам смакують марки. Німецькі

Десятому відтепер заказуватиме черкащанка М., котра мало не позбулася 680 німецьких марок, виплачених їй як остарбайтеру.

Одержавши компенсацію, літня жінка поклала її у хатній схованці. Через деякий час вона надумала перевірити потаємне місце і, розгорнувши пакунок, жахнулася: усі 680 купюр світилися дірками — їх погризли миші...

Лихові бідолашної жінки після довгих поневірянь зарадило черкаське відділення Укрексімбанку, котре обміняло пошкоджені марки на цілі.

Черкаська область.

Альтернатива тижня

Іван ЛАЗНЮК, журналіст

Або не жити, або служити

Цього разу тема «круглого столу», що відбувся на цьому тижні в столичному Будинку вчених під патронатом «Дому Свободи», звучала так: «Українське законодавство та політична журналістика». Майже всі представники засобів масової інформації (ЗМІ), які зібралися тут, наголошували на відсутності в Україні реальної свободи слова. Усі видання без винятку економічно залежні. Над пресою панують групи і інтереси. До того ж подекуди четверта влада послуговується не лише трьом попереднім, а й п'ятій.

Звісно, підкреслювалося, американська преса теж не цяцька. І там з'являються статті, які «обслуговують» політичний бомонд. Наприклад, консервативний «Уолл-стріт джорнал» «оспівував» діяльність Рональда Рейгана. Проте таким аналітичним авторським статтям спеціально було виділено окрему полосу. В тих самих номерах на інших сторінках йшли інформаційні матеріали, які висвітлювали економічну політику пана Рейгана зовсім з протилежного боку. Журналіст в країні рівних можливостей змушений давати лише об'єктивні новини. Інакше він просто втрачає роботу.

В наших газетах «інформашки», які протирічать поглядам людей, що «тримають» видання, зазвичай, вибраковуються. Звісно, якщо газета «на службі», у тих, хто її очолює, немає стимулів для пошуків і професійного зростання. Передусім тут прислухаються до «музики» хазяїв-замовників з повними гаманцями. Що ж робити тим виданням, які не хочуть безславно сконати від нестачі фінансів, і, водночас, прагнуть залишатися «недоторканими». Рецепт деяких ЗМІ, що шанобливо називали себе на «круглому столі» незалежними досить незвичайний: треба продаватися усім, а відтак — нікому.

А взагалі — шкода, що вітчизняні засоби масової інформації аби вижити, змушені прислужуватися...

Юліана ШЕВЧУК, «Голос України»

Плачте не за безоплатною медициною, а за своїм здоров'ям

Тривога тижня

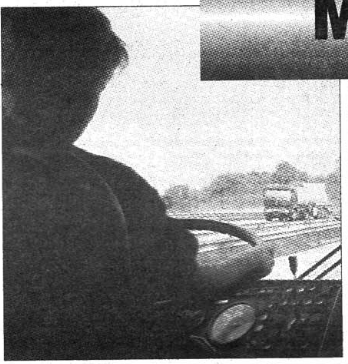
У РОЗМОВІ про здоров'я народу оптимістичних нот мало. Щороку в Україні йде з життя населення такого міста, як Суми; за останні 6 років померло на 1,2 мільйона осіб більше, ніж народилося. Тоді як наша держава витрачає на кожного громадянина аж 19 доларів на рік. Над чим болить нині голова у тих, хто зобов'язаний дбати про наше фізичне виживання, йшлося на брифінгу міністра охорони здоров'я Андрія СЕРДЮКА та голови Держкомітету з медичної та мікробіологічної промисловості Юрія СПІЖЕНКА.

Сьогодні держава не в змозі утримувати галузь охорони здоров'я у необхідних обсягах фінансування. Проти зажаданих Міністерством у бюджеті 11,7 млрд гривень Кабінет Міністрів вніс на розгляд Верховної Ради 3,3 млрд гривень. А лише на оплату пільгових рецептів для хворих необхідно 3,5 мільярда гривень. Отож виходитиму із глухого кута двома шляхами: через скорочення видатків на охорону здоров'я та пошуки альтернативних джерел фінансування. Отож пора забути про безоплатну медицину, гарантовану 49-ю статтею Конституції, і «викручуватися» кожен на свій розсуд. Утім міністр наголосив, що безоплатна медицина була, є і буде, й закликав співвітчизників вимагати у лікарів перелік платних послуг, затверджених Кабміном.

Дещо в рожевішому світлі пролунав виступ Юрія Спіженка. Торік освоєно 82 нових медпрепарати, 47% вітчизняної продукції експортують не лише до країн колишнього Союзу, а й Східної Європи. Сьогодні іншого виходу, окрім нарощування виробництва, не маємо, адже інакше нас задавить неконтрольований імпорт. Найоптимальніше нині закуповувати виробничі субстанції у всесвітньовідомих зарубіжних фірм. Це гарантує високу якість медпрепаратів та значно здешевлює їх. Нинішнього року наприкінці березня на Київському заводі медпрепаратів відповідно до міжнародних стандартів буде введено новий цех з виробництва антибіотиків. Планується також запуск перших черг потужностей Ладижинського та Уманського заводів з виробництва антибіотиків у мазях та капсулах. На початку наступного року в селі Винники, коло Львова, розпочнуть виготовлення вітчизняної протитуберкульозної вакцини.

Діловий компас підприємця

Усе далі й далі від нас той момент, коли було проголошено незалежність України. І все більше й більше міцніють її ділові зв'язки з країнами ближнього й далекого зарубіжжя. Переконливий доказ того —зростання експортно-імпортних операцій між українськими та іноземними партнерами. Вантажі в Україну й за кордон відправляють різними шляхами: залізничним, повітряним, морськими, річковими. Чимала питома вага й тих поставок-відправлень, які здійснюються автомобільними перевезеннями. Цьому й покликана допомогти нинішня добірка матеріалів «Ділового компасу підприємця», підготовлених редакціями газети «Голос України» і всеукраїнського податкового, митного й банківського тижневика «Плюсминус». Ми вдячні за допомогу в їх публікації колективові «Митної газети», що видається у Львові.

Міжнародне візництво –

Українські «дальнобійники». Як увійти до їхніх лав?

ДОРОГАМИ України в різних напрямках мчать довгі чотири- й п'ятивісні автофургони. Яскраві малюнки й написи на бортах дохідливо повідомляють, з якої точки нашої планети вони почали шлях. А символи й знаки вказують, де й коли оту «махину» перевірено на чистоту газового вихлопу.

У просторих кабінах — люди з обвітреними обличчями. Серед нашої шоферської братії їх називають «дальнобійниками», а в Західній Європі та в офіційних документах — міжнародними перевізниками.

Від початку дії «Совтрансавто» минуло вже чимало років. Відомо, що ця служба в Україні зазнала кількох реорганізацій. Що ж вона являє собою тепер? Чим відрізняється від колишньої? — такі наші запитання до начальника міжнародних зв'язків і перевезень Держдепартаменту автотранспорту Мінтрансу України Анатолія ТКАЧЕНКА.

— Багато, дуже багато чим. Зміни відбулися докорінні: нині це інша організація, інша структура, інші вона має права. Поворотний момент — 1988 рік, коли Україна здобула самостійність у зовнішньоекономічній діяльності. Однак минуло ще довгих чотири роки, перш ніж було цілковито відпущено міжнародні транспортні «віжки», що тяглися з «Білокам'яної». І країна перейшла на прямі договори з зарубіжними партнерами. Таку можливість відкрило підписання міжурядових угод і конвенцій про міжнародний вантажний і пасажирський автотранспорт.

— А хто перший відгукнувся на заклик українських представників на сесії Комітету з транспорту Європейської Економічної Комісії ООН почати переговори?

— Республіка Польща. У травні 1992 року у Варшаві відбулося підписання першої міжурядової угоди з питань автомобільних перевезень. А протягом чотирьох наступних років кількість двосторонньо підписаних документів такого роду зросла до 26. Ще з вісьмома країнами підготовлено всі матеріали для підписання віз, а з рештою продовжено чинність попередніх угод до моменту затвердження нових. Хотів би додати, що слідом за Польщею підписано аналогічні договори з Болгарією, Великобританією, Німеччиною, Іраном, Іспанією, Румунією, Францією та іншими, а також з країнами близького зарубіжжя...

— Отож, українські автофургони без перешкод перетинають кордони...

— Так. Причому кількість їх раз у раз зростає. Перевізники пересідають до нових машин, переважно відомих у світі марок «Рено» й «Мерседес», що їх купують автопарки і підприємці за лізингом, тобто з наступним викупом. Нині лише державна акціонерна компанія «Україна», національний перевізник, має 850 таких транспортних засобів. Причому, строк їхньої служби не може перевищувати десяти років. Наші екіпажі за чіткістю роботи, до речі, успішно конкурують з водіями аналогічних європейських і азійських структур. Найефективнішою формою контролю, як засвідчила практика, є видавання ліцензії на право перевезення.

— Припустімо, досвідчений шофер вирішив зайнятися доставкою і придбав чи одержав за лізингом транспортний засіб. Що далі?

— За Законом «Про підприємництво» від 13 січня 1993 року він має одержати ліцензію — право на перевезення вантажів чи пасажирів. Вони бувають двох видів — для України, країн СНД, Прибалтики і міжнародні. Перші видають у кожній з 25 областей країни, а також у Києві, де є бюро з ліцензування. У Києві працює ще й Українське бюро з видачі ліцензій для міжнародних перевезень. Кандидат у «дальнобійники» для одержання міжнародного права подає заяву на спецбланку (такі є в бюро), копію техпаспорту на транспортний засіб, водійського посвідчення, медичної довідки. Якщо ліцензію одержує юридична особа, то подаються ще копії статуту підприємства, документа про технічний огляд машин. Для одержання права на міжнародні перевезення подають до бюро й копії договорів з експедиторськими компаніями або вантажовідправниками, які свідчать про розв'язання питання завантаження автофургона або автобуса до тієї чи іншої країни. Цей напрям позначають у ліцензії. Члени Українського бюро з ліцензування щопонеділка збираються о 16.00 у Держдепартаменті автотранспорту України на засідання спеціальної комісії для розгляду поданих документів. Ліцензії видають строком на три роки. Крім них, власникові видають ліцензійну картку на кожний автомобіль на один рік.

— Як відомо, ваші екіпажі є членами Асоціації міжнародних автомобільних перевізників. Чи має ця організація відношення до одержання ліцензій?

— Якнайбезпосередніше. Хоча головне її завдання —захист прав та інтересів перевізників, та неабияку вагу має й практична допомога, зокрема, професійна підготовка і перепідготовка спеціалістів. Кожному зрозуміло: без відповідної кваліфікації шофера права на перетин кордону йому ніхто не дасть. Під егідою асоціації на базі Транспортного університету в Києві працюють курси для водіїв, інженерного персоналу та керівників автопарків. Їх знайомлять із законодавством зарубіжних країн, особливостями дорожніх правил та експлуатації автомашин. Авторитет Української асоціації міжнародних перевізників зріс у Західній Європі та на Близькому Сході, коли вона стала дійсним членом Міжнародної спілки автотранспортників.

— Наш «дальнобійник» на трасах і у містах Європи, Азії та Сходу має почуватися упевнено. Це аксіома. І все-таки, що коли він через незнання обстановки порушує правила, скажімо, їзди або стоянки?

— У далекому зарубіжжі до порушників, навіть, як на нас, незлісних, ставляться дуже суворо. І, звичайно, штрафують. Штрафи сягають тисячі доларів. Раніше, ще до ліцензування перевезень, траплялися випадки, коли дорожня інспекція застосовувала до шоферів з України чималі штрафні санкції. Наше посольство у відповідній країні, піклуючись про своїх громадян, сплачувало суми стягнень. Та згодом виявлялося, що юридична особа, якій належав транспортний засіб, не мала на своєму рахунку достатньої суми грошей. Зрозуміло, що ніхто тепер не видасть ліцензії автопаркові чи підприємцю, аж поки вони не пред'являть документ про наявність на рахунку однієї тисячі доларів США на кожну машину, а приватники-водії — по 500 доларів. До речі, найчастіші порушення наших екіпажів за кордоном — це зупинення автофургонів чи автобусів у невідповідному місці.

— На ваших зборах неодноразово поставало питання про потребу уникати демпінгових рейсів, порожніх пробігів транспорту, нездорової конкуренції. Хотів би з'ясувати: чому оплата послуг наших «дальнобійників» нижча, аніж у західноєвропейських?

— Демпінг не таке вже й поширене явище. Багато що залежить від того, чи поступливий перевізник, чи погоджується працювати за суму, нижчу за чинний тариф. Це, до речі, суто ринкові відносини між перевізником і посередником — експедитором або вантажоодержувачем. Адже суму за рейс «туди й назад» власник вантажу платить за ринковим тарифом, практично тим самим. Приміром, з України до Німеччини і назад — 6 тисяч марок. Німець чи угорець, які мають до того ж високу платню, не погоджуються на демпінг, бо під час поїздки бажають уночі користуватися гарним готелем, а потім — попоїсти в дорогому ресторані. А наш перевізник, дуже невибагливий, задовольняється під час рейсу мінімумом (часто-густо навіть спить у кабіні і харчується всухом'ятку). В результаті з посередником, який прагне прибутку, укладають угоду — і ціна за доставку вантажу «туди й назад» знижується, приміром, до 4 тисяч марок. До того ж вартість бензину в Україні (порівняно зі світовими цінами) нижча, тому вигода виходить обопільна. Асоціація українських міжнародних перевізників має зважати на цю ситуацію, щоб утримувати ціни бодай на нижчому рівні загальноприйнятих тарифів.

— Як бачимо зі звіту, останніми роками спостерігається стрімке зростання обсягів перевезень українськими перевізниками. Наші «дальнобійники», приміром, виконали 1995 року до Бельгії півтори тисячі рейсів, а протягом дев'яти місяців минулого року — дві з половиною тисячі. А бельгійські перевізники за відповідні періоди виконали 243 і 210 рейсів. У 1995 році в Нідерландах українські водії побували 3106 разів, а лише протягом січня-вересня минулого року — 4500. Така сама тенденція щодо Німеччини: 1995 рік — 11157 перевезень, а торік — уже 17500.

— Так. Державний департамент автомобільного транспорту України добився збільшення дозволів на перевезення до Німеччини, Бельгії, Словаччини, Угорщини тощо. Треба також враховувати, що збільшився потік вантажів з України до 30 країн світу. Рейси вантажівок забезпечують понад 1,4 тисячі підприємств, господарств та організацій України і 1,8 тисячі СП з іноземним капіталом, розташованих на її території. Однак слід мати на увазі, що асоціації міжнародних перевізників Західної Європи не стануть миритися з різким зменшенням можливостей для своїх перевезень і можуть вжити заходів у відповідь.

— Анатолію Миколайовичу, чи є зміни в асортименті вантажів, що їх вивозять з України?

— Є позитивні зрушення: набір товарів для експорту змінюється від сировини до напівфабрикатів і готових виробів. Це означає, що у нас в деяких галузях зростає кількість робочих місць. До Італії, приміром, ми вивозимо не сирець-шкіру, як раніше, а вичинену, тобто матеріал більш готовий для виробництва взуття. І такі приклади можна навести ще.

— А яке становище з перевезеннями автопасажирів на міжнародних лініях?

— Тут так само спостерігається тенденція до розвитку: в Україні збільшується кількість комфортабельних автобусів, одержуваних за лізингом, зростає кількість пасажирських рейсів. Регулярні транспортні зв'язки підтримуємо з одинадцятьма країнами, не рахуючи СНД. Перевезення організує наше Міністерство транспорту за погодженням з відповідними міністерствами інших держав. Обопільно створюються умови для кращого режиму праці й відпочинку водіїв, користування автовокзалами, медичними послугами для шоферів, узгоджуються тарифи на перевезення пасажирів. Кількість маршрутів раз у раз зростає, їх мережа ширшає. Цього року кількість маршрутів сягнула 156, але заявки на нові з різних міст Західної Європи весь час надходять. Слід зазначити, що найбільш розвинута міжнародна маршрутна мережа автобусного сполучення України з Польщею, Угорщиною, Словаччиною, Румунією. Тут інтенсивність сполучення вимірюється десятками щоденних рейсів — від 15, приміром, до Словаччини, до 96 — до Польщі. Якщо українські екіпажі не можуть дати раду потокові пасажирів, то договором передбачене передавання маршрутів іноземним перевізникам за умови відрахування виручки українській стороні. Активна участь у перевезеннях дала змогу київському АП 11330, дніпропетровському ТПО, лозовському АТП 16309 придбати за власні кошти автобуси міжнародного класу.

— Наші приватники, як відомо, платять спеціальний податок за експлуатацію доріг. А як чужоземці?

— В Україні вони так само платять збір залежно від місткості транспортних засобів, а також від тривалості їхнього пробігу. Це дозволило лише торік перевести до корпорації «Укравтодор» близько 900 тисяч доларів США і 6427 марок для фінансування затрат, пов'язаних з будівництвом, реконструкцією, ремонтом і впорядкуванням автотрас загального користування.

Найкоротший шлях до вигідного партнерства

Пам'ятка перевізнику

Максимальна вага та габаритні розміри вантажних автомобілів

Отож, у вас є автомобіль, вантажі, що їх треба перевезти, дозвіл на їх здійснення. В дорогу? Не поспішайте. Перш ніж сідати за кермо, ознайомтеся з таблицею, яка публікується нижче. Інакше, не виключно, що не дальше, ніж до кордону країни, до якої ви вирішили помандрувати, ви не доїдете.

	Висота (м)	Ширина (м)	Довжина(м)			Навантаження на вісь		Загальна вага (т)
			автомоб.	а/м з прич.	а/м з п/пр.	одинар.	двійн.	
A	4.00	2.50(a)	12.00	16.50	18.35	10.00	20.00(b)	38.00(c)
AL	4.00	2.60	12.00(d)	-	18.00	(e)	(e)	40.0 0
B	4.00(f)	2.60(q)	12.00	16.50	18.35	10.00	20.00(n)	44.00
BG	4.00	2.50(h)	12.00	16.50	20.00	10.00	20.00(i)	38.00(j)
BY	4.00	2.50(a; k)	-	20.00	(l)	10.00	20.00(n)	44.00(m)
CH	4.002	50(a)	12.00	16.50	18.35	10.00	20.00(n)	28.00
CY	4.00	2.50(a)	12.00	16.50	18.35	6.00	18.00	40.00
CZ	4.00	2.50	12.00	15.50	18.00	10.00	18.00(n)	48.00
D	4.00	2.50(a)	12.00	16.50	18.35	10.00	20.00(b)	40,00(o)
DK	4.00	2.55(a)	12.00	16.50	18.50	10.00	19.00(n)	48.00
DZ	4.00	2.50	11.00	15.50	18.00	13.00	21.00	35.00
E	4.00	2.50(a)	12.00	16.50	18.35	10.00	19.00(b)	40.00(o)
EST	4.00	2.50(a)	12.00	16.50	18.35	10.00	19.00(b)	40.00(o)
ET	4.00	2.60	12.00	18.00	20.00	10.00	16.00	52.00
EU	4.00	2.50(a)	12.00	16.50	18.35	10.00	20.00(b)	40.00(o)
EUp	4.00	2.55(a)	12.00	16.50	18.79	10.00	20.00(b)	44.00
F(e)	2.50(a; q)	12.00	16.50(r)	18.35		13.00	21.00(i)	40.00(o)
FIN	4.00	2.60	12.00	16.50	18.35	10.00	20.00(b)	56.00(aa)
GB	4.20(s)	2.50(a)	12.00	16.50	18.35	10.17(t)	20.34(u)	38.00
GBZ	4.10	2.50	11.00	15.50	15.50	10.00	16.00	32.00
GR	4.00	2.50(a)	12.00	16.50	18.35	10.00	20.00(b)	40.00(o)
H	4.00	2.50	12.00	16.50	(v)	10.00	16.00(i)	40.00
HKJ	4.20	2.60	12.00(d)	16.20	18.50(w)	13.00	18.00	50.00
I	4.00(x)	2.50(a)	12.00	16.50	18.35	12.00	19.00(n)	44.00
IL	4.00	2.50	12.00(d)	15.50	18.00	13.00	21.00	60.00
IR	4.50	2.50	12.00(d)	16.50	18.00	13.00(y)	20.00	40.00
IRL	4.25	2.50(a)	12.00	16.50	18.35	10.00	20.00(b)	40.00
IRQ	4.10	2.60	12.00	16.50	20.00	12.00	18.00	60.00
KT	5.00	3.50(z)	11.00(d)	14.00	26.00(z)	10.00	20.00	40.00
KZK	3.80	2.50	12.00	20.00	(l)	10.00	20.00(i)	
L	4.00	2.60(q)	12.00	16.50	18.35	10.00	20.00(i)	44.00
LT	4.00	2.50(a)	12.00	—	(l)	10.00	—	40.00
LV	3.80	2.50	12.00	20.00	(l)	—	20.00(i)	38.00
M	3.20	2.45	11.00	—	18.25	—	—	30.00
MA	4.00	2.50	11.00	15.00	18.00	13.00	21.00(i)	38.00
MC	(e)	2.50	11.00	15.00	18.00	13.00	(i)	38.00
MD	4.00	2.50	—	20.00	(l)	10.00	16.00	36.00
MK	4.00	2.50	12.00	16.50	18.00	10.00	16.00(i)	40.00
N	(e)	2.55(a)	12.40	17.00	18.50	10.00	18.00(i)	50.00
NL	4.00	2.60(g)	12.00	16.50	18.35	10.00	20.00(i)	50.00
P	4.00	2.50(a)	12.00	16.50	18.35	10.00	20.00(i)	40.00(o)
PL	4.00	2.50(a)	12.00	16.50	18.35	10.00(m)	16.00(i; m)	42.00
RL	3.80	2.50	11.00	14.00	18.00	14.00	28.00(i)	35.00
RO	4.00	2.50(a)	12.00	16.50	18.00	10.00(m)	16.00(m)	40.00(m)
RUS	3.80	2.50	12.00	20.00	(l)	10.00	20.00(i)	36.00
S	(e)	2.60	24.00	24.00	24.00	10.00	19.00(n)	60.00(i)
SA	4.00	2.50	12.00(d)	18.00	18.00	13.00	20.00	40.00
SK	4.00	2.50	12.00	15.50(bb)	(cc)	10.00	18.0 0(i)	48.00
SLO	4.00	2.50	12.00	16.50	18.00	10.00	16.00	40.00
SYR	4.00	2.50	12.00	16.00	19.00	12.00	—	38.00(dd)
TN	4.00	2.50	11.00	15.00	18.00	13.00	21.00	35.00
TR	4.00	2.50	12.00(d)	16.00	(cc)	13.00	19.00	42.00
UA	4.00	2.50	12.00	20.00	(l)	10.00	16.00	36.00
UAE	4.20	2.60	12.00	17.00	21.00	13.50	20.00	32.00(i)
YU	4.00	2.50	12.00	16.50	18.00	10.00	16.00	40.00

A — Австрія
AL — Албанія
B — Бельгія
BG — Болгарія
BY — Білорусь
CH — Швейцарія
CY — Кіпр
CZ — Чехія
D — Німеччина
DK — Данія
DZ — Алжир
E — Іспанія
EST — Естонія
ET — Єгипет
EU — Євр. союз
F — Франція
FIN — Фінляндія
GB — Великобританія
GBZ — Гіблартар
GR — Греція
H — Угорщина
HKJ — Йорданія
I — Італія
IL — Ізраїль
IR — Іран
IRL — Ірландія
IRQ — Ірак
KT — Кувейт
KZK — Казахстан
L — Люксембург
LT — Литва
LV — Латвія
M — Мальта
MA — Марокко
MC — Монако
MD — Молдова
MK — Македонія
N — Норвегія
NL — Голландія
P — Португалія
PL — Польща
RD — Ліван
RO — Румунія
RUS — Росія
S — Швеція
SA — Саудовська Ар.
SK — Словакія
SLO — Словенія
SYR — Сирія
TN — Туніс
TR — Туреччина
UA — Україна
UAE — Об. Емірати
YU — Югославія

Пояснення до таблиці

a — рефрижератори — 2,60 м;

b — залежно від транспортного засобу (состава) та міжосьової відстані;

c — відповідно до стандартів ЄС у разі контейнерних перевезеннь допускається до 44 тонн;

d — поширюється на автомобілі з 3-ма і більше осями (до двовісних автомобілів застосовують нижчі норми);

e — без обмежень;

f — +1% відхилення;

g — поширюється на рефрижератори з загальною вагою вантажа більш як 10 тонн;

До звичайних транспортних засобів із загальною вагою 10 та менше тонн застосовують нижчі норми;

h — незважаючи на те, що максимально допустимою висотою є 2,5 метра, допускаються іноземні автомашини до 2,6 метра згідно з європейськими стандартами;

i — залежно від міжосьової відстані;

j — +10% відхилень для автомобілів, що зареєстровані в Туреччині або Німеччині;

k — автомобільні марки КрАЗ — 2,63 м;

l — з одним причепом — 20 м, з двома причепами — 24 м;

m — поширюється на окремі категорії доріг (наприклад головні міжнародні дороги), у решті випадків застосовують нижчі норми;

n — залежно від міжосьової відстані та типу підвіски на ведучій осі;

o — перевезення контейнерів — 44 т;

p — на підставі документа Комісії з транспорту ЄС;

g — допускається перевищення ширини на 2% для фургонів;

r — 16,70 м підчас перевезення контейнерів за стандартами ISO;

s — поширюється на автопоїзди з максимально допустимою загальною вагою більше 32,52 т;

t — здвоєні або широкі покришки, в решті випадків 9,2 т;

u — залежно від виду автомобіля (автопоїзда), міжосьової відстані, типу підвіски та дати реєстрації рухомого складу, ті, що зареєстровані до 1 січня 1993 року — 20,34, після цієї дати — 19(20 т;

v — з 1 причепом — 18,35 м, з двома причепами — 22 м;

w — у разі автомобіля з 3-ома осями, якщо дві осі — застосовують нижчі норми;

x — автоперевезення — 4,20 м, контейнерні перевезення та перевезення живих тварин — 4,30 м;

y — з 4-ма колесами. З двома колесами — максимум 6 т;

z — поширюється на автомобілі, які зареєстровано до середини 1985 року, до автомобілів, які зареєстровано після цієї дати, застосовуються нижчі норми;

aa — взимку, коли дорога замерзла — 60 т;

bb — сідельний тягач + причіп — 22 м;

cc — з 1-м причепом — 18 м, з 2-ма причепами — 22 м;

dd — у разі, якщо автомобіль з 3-ма та більше осями.

Вирушаючи в далеку путь, ви, певно, подбали про запаси всього потрібного. Але життя є життя, і воно часто-густо вносить свої корективи. Хіба не може статися, що у вас не вистачить палива і його доведеться купувати? Звісно, може. Тож гадаємо, не зайва буде інформація, надрукована нижче.

Вартість дизельного пального в зарубіжних країнах

Країна	Валюта	Вартість 1 л
Австрія	австрійський шилінг	9,45
Бельгія	бельгійський франк	25,80
Болгарія	болгарський лев	36,50
Хорватія	хорватська куна	3,40
Чехія	чеська крона	16,25
Данія	датська крона	5,11
Фінляндія	фінська марка	3,70
Франція	французький франк	4,18
Німеччина	німецька марка	1,12
Греція	драхма	160
Угорщина	форинт	104,40
Італія	італійська ліра	1450
Латвія	лат	0,18
Литва	лит	1,84
Люксембург	люксембурзький франк	21,20
Македонія	македонський динар	23,00
Нідерланди	голландський гульден	1,40
Норвегія	норвезька крона	7,39
Польща	злотий	1,09
Португалія	ескудо	113
Румунія	румунський лей	500 (на державних заправках)
Сербія	динар	2,60
Словаччина	словацька крона	17,20
Словенія	словенський талар	65,00
Іспанія	песета	91,50
Швеція	шведська крона	6,73
Швейцарія	швейцарський франк	1,22
Туреччина	турецька ліра	19630
Великобританія	фунти стерлінгів	0,55

За кордоном покарання серйозні

Порушників дорожнього руху не полюбляють скрізь. У європейських країнах покарання особливо суворі. Щоб не бути голослівними, оприлюднюємо цю таблицю. Розмір штрафів наведено у швейцарських франках. Один франк дорівнює 0,78 долара США.

Перевищення швидкості у місті:

від 1 до 5 км/год — 40 фр.
від 6 до 10 км/год — 120 фр.
понад 15 км/год — 250 фр.

Перевищення швидкості за межами міста і на автостраді:

від 1 до 5 км/год — 40 фр.
від 6 до 10 км/год — 60 фр.
від 21 до 25 км/год — 260 фр.

Ігнорування червоного сигналу світлофора — 250 фр.

Керування машиною без відповідних документів — 20 фр.

Використання звукового сигналу без потреби — 40 фр.

Відмова зупинитися на знак «стоп» — 1,5—4,5 фр.

Паркування у невідповідний час у невідповідному місці — 40 фр.

Паркування на тротуарі, пішохідній, велосипедній доріжці — 120 фр.

Паркування на основній дорозі за містом — 100 фр.

Міжнародні перевезення і податки

Платою за проїзд дорогами, за дизельне паливо, бензин тощо, звичайно ж, не обмежуються матеріальні витрати міжнародних перевізників. Тож, гадаємо, що відповідь на запитання: чи підлягає оподаткуванню на додану вартість цей вид діяльності? —«дальнобійникам» дуже знадобиться. Відповідають на нього фахівці ДПА по Дніпровському району Києва.

— Відповідно до п. 63 інструкції «Про порядок нарахування і сплати ПДВ та акцизного збору за товари, завезені з-за митних кордонів України, і товари (роботи, послуги), що їх експортують за межі митних кордонів України», затверджений наказом ННПІ України № 44 від 31.05.94 р. і зареєстрованій Мін'юстом України наказом № 140/349 від 29.06.94 р., послуги з міжнародних перевезень, як товарів, так і пасажирів, від пункту на національній території України до пункту за кордоном, від пункту за кордоном до пункту на національній території та транзитом національною територією України, а також між двома пунктами всередині країни як частини міжнародних повітряних і водних перевезень, не підлягає оподаткуванню на додану вартість.

Щасливої дороги, перевізники!

Як ви самі розумієте, наші консультації щодо міжнародних перевізників аж ніяк не вичерпні. Задля успішної роботи водіям потрібно знати багато чого. Скажімо, що потрапити автомобільним транспортом до Румунії з України можна через митниці Сірет і Халмеу. Що транзитне перевезення кольорових металів, цукру територією Литви допускається лише під експортом і після сплати застави. Такі самі вимоги під час транзиту її територією алкогольних напоїв і тютюнових виробів висувають і у Фінляндії. Повторюємо, вимог щодо здійснення міжнародних перевезень чимало і всі їх не перерахувати. Але ми все-таки сподіваємося, що того мінімуму відомостей, що ми надали нашим українським екіпажам, вистачить їм хоча б попервах. Тож, щасливої дороги, водії! І першими вам її бажають автори, які підготували матеріали «Ділового компасу підприємця»:

Леонід БРОВЧЕНКО, «Голос України»;
Євген КРАСНОВСЬКИЙ, редактор Всеукраїнського податкового, митного і банківського часопису «Плюс-минус».

Роман ВАТРИЧ, журналіст

Найбільші дивіденди Стефанії Тислицької

У ВЕЛИКІЙ Березовиці, як і в багатьох інших подільських селах, торік здійснили паювання колективної землі. Чи є від того ефект?

—Поки що скоріше моральний, — почув від голови колективної селянської спілки «Поділля» Стефанії Тислицької. — Люди починають відчувати себе не поденниками, а власниками. Сподіваються на дивіденди. Але не сумніваюся, що невдовзі матимемо й економічний ефект, бо власникові аж ніяк не буде байдуже, що робиться довкола. Та й сам він працюватиме ліпше, ефективніше.

Землю на Тернопільщині паювали в такий спосіб, що свою частку отримав кожен, хто нині працює біля землі чи доживає віку на пенсії. Мешканці, зайняті у бюджетних організаціях, на державних підприємствах чи в комерційній сфері — а їх у приміському селі чимало, — залишилися без землі. Та й, власне, не могли на неї претендувати.

—Ті, хто зостався після війни в селі, — тяжко працювали, — продовжує Стефанія Антонівна. — Та ще й запівдарма. Особливо до початку 60-х років. А робітники чи сільська інтелігенція мали сталий заробіток, завжди жили ліпше. І легше.

А дивіденди? Вони поки що невеликі, бо спілка сама ледве зводить кінці з кінцями. Щоби пальне і міндобрива придбати, техніку відремонтувати, з людьми розрахуватися. Бо на державу надій мало, гроші за продану продукцію надходять з великим запізненням. А місцевий м'ясокомбінат уже два роки за здану худобу ні копійки не заплатив. Ось восени спілка і продала партію худоби комерційній структурі, там щось з податками «нахімічили», а голову спілки мало не зробили «ворогом народу». Правда, світ не без розумних людей — швидко з'ясували, що й до чого. «Воно-то в кабінетах теоретизувати легко, — каже з цього приводу Стефанія Антонівна. — А як мені щодня людям в очі дивитися, які очікують від мене підтримки, допомоги?»

Грошей, виручених за продану худобу, вистачило якраз для того, щоби розрахуватися з людьми, погасити борги в зарплаті. Але податки в жодні рамки здорового глузду не вкладаються. Он виплатили людям 20 тисяч гривень, а податок на цю зарплату сягнув до 15 тисяч гривень. То є здирство, а не економіка.

Торік у Великій Березовиці зібрали по 465 центнерів цукрових буряків з гектара. У заліковій вазі. Та за такий врожай раніше не обійшлося б без орденів, премій, туристичних путівок... Бо добре удобрили землю і з насінням не помилилися. Щоправда, собівартість цукру виявилася зависока — 90 гривень за центнер. І то не тільки в «Поділлі» — по всій Україні. А на базарі продають по 60 гривень. Бо всі склади забиті цукром, бо немає де дівати його.

Можна було менше затрат мати і на збиранні цукросировини. Адже початок осені видався дощовим, холодним. Люди буквально «видирали» урожай —скільки то пального пішло на різні буксири, без яких на розмоклому полі працювати неможливо. Рвали жили, бо вже на початку листопада синоптики обіцяли і морози, і снігопади. А вийшло навпаки. Листопад був тепліший, погідніший, ніж вересень. І все-таки посіви під цукрові буряки треба зменшувати. Бо навіщо вирощувати те, що не має збуту. Можливо більше площ доведеться відвести під кормові угіддя. Бо поряд з відгодівлею худоби, чим традиційно займаються у «Поділлі», починають нарощувати молочне поголів'я. Уже тепер доять щодня до восьми центнерів молока, яке реалізовують у своїх магазинах. І на території господарства, і в Тернополі, до якого рукою подати. Продають там і ковбаси, і м'ясо, і цукор, і крупи — усе, що вирощують і виробляють у спілці. Працює і невеликий швейний цех. Отож селяни можуть придбати і сорочки, і халати, і спідню білизну — без чого жодного дня не обійтися. А гроші можуть їм вирахувати із зарплати, якщо не мають готівкою.

А тої готівки тепер у сільських родинах постійно бракує. То, крім основної роботи, сільська жінка змушена два-три рази їздити до обласного центру на ринок. Щотижня. Прихопить літру-дві сметани, грудку сиру, десяток-два яєць, зарубає півня — і вже якась свіжа копійчина є. Щоби купити обновку дитині чи заплатити за електрику. Так і живуть-перебиваються люди. І сподіваються, що так довго тривати не може.

«Люди вже так не рвуться до міста, як то було донедавна, — каже Стефанія Антонівна. — Скоріше навпаки — повертаються до батьківських осель. Бо в селі є город, садок, корова, якась курка-гуска, пасіка... Хто не лінивий, не пиячить — той не голодує. А в місті, на дев'ятому поверсі, вам ніхто нічого в холодильник не покладе. Тим паче, коли люди місяцями зарплати не бачать».

Торік у Великій Березовиці виплатили на земельні паї перші дивіденди. По два центнери пшениці, по півцентнера цукру, якісь крупи... Звісно, то небагато. Але ліпше, ніж нічого. Та й, зрештою, то лише початок.

Поки що із селянської спілки зі своїм паєм ще ніхто не вийшов. Але таке може статися вже цього року. Втім, одними кіньми дати раду навіть двом гектарам землі доволі тяжко. Треба мати трактор. А знаряддя для обробітку землі, а насіння, а міндобрива... Чи під силу це сьогодні селянинові? Тому люди не поспішають виходити із селянської спілки? «Але з'являться бажаючі — ми перепон не чинитимемо. Нехай пробують самі ставати на ноги», — почув від голови спілки.

До речі, вона отримала, мабуть, найбільші дивіденди: людське довір'я і людський пошанівок. Двадцять років минуло з тих пір, як головує Стефанія Антонівна у Великій Березовиці.

По-різному траплялося, та вона завжди горнулася до людей, дбала про них, думала про день завтрашній. І тепер не відступається від свого. Справді-бо: раз добром нагріте серце — вік не охолоне...

—Тепер нелегко всім, — ділиться наболілим Стефанія Тислицька. — А керівникам і поготів. Бо доводиться бути і економістом, і постачальником, і сторожем, і хресною мамою... Бо треба і висварити, і помирити, і розрадити. Я, повірте, втомилася від того керівництва. То легше, що тепер вже не викликають у райком і не «вчать» тебе, коли треба сіяти, а коли — косити. Але і держава не повинна викидати нас на обочину своїх інтересів. Щоби нам бодай вчасно платили за здану продукцію. Щоби бодай трохи полегшили отой податковий прес, який заганяє нас усіх у глухий кут.

Але то якась хвилинна слабкість у голови з Великої Березовиці. Бо не звикла Стефанія Антонівна на щось жалітися, нарікати, а тим паче вичікувати.

Бо добре знає, що окрім неї, окрім людей, з якими її пов'язала щаслива доля, ніхто нічого не зробить.

З такими думками починає кожний свій робочий день. Й інших до того привчає.

На знімку: Стефанія Антонівна Тислицька.

Тернопільська область.

Наталія СЕМЕНЕНКО, музикознавець

Друге дихання «Classic-прем'єр»

Музика

Сьогодні вже можна з усією відповідальністю стверджувати: виплекана талановитими, енергійними журналістами Національної телекомпанії Тетяною Мілениною та Віктором Ліфанчуком за активної підтримки Міністерства культури України концертно-телевізійна програма «Classic-прем'єр» залишається поки що єдиною спробою великого масштабу привернути увагу широких кіл до світової музичної класики, до вічних культурних цінностей, відфільтрованих віками. До обдарованої української молоді, увінчаної лаврами міжнародних і національних конкурсів. Багатотижні багатомільйонна телеаудиторія нашої країни мала чудову нагоду відкривати для себе нових зірок, які засяяли на музичних небосхилах Києва, Харкова, Одеси, Львова, Чернігова, Вінниці, Рівного, Сімферополя та інших міст.

Але торік вдало набраний розгін програми безжалісно був загальмований браком фінансів. Короткі фрагменти з попередніх програм на телеекрані лише збільшували ностальгію за прекрасними музичними миттєвостями...

І ось, нарешті, надійшла радісна звістка: «Classic-прем'єр» цього року отримає друге дихання. Про це повідомили журналістам на прес-конференції, що відбулась у Національному музеї Т. Шевченка.

З виступу Тетяни Мілениної присутні довідалися, що вимушена пауза в житті «Classic-прем'єр» — це рік боротьби за право існування і період значних надбань. Тепер програма виходить на найпрестижнішу сцену Національної опери, адже класична музика має звучати в тих акустичних умовах, на які вона розрахована. «Друге дихання» програмі надасть високий патронат дружини Президента України Людмили Миколаївни Кучми. У планах редакції «Classic-прем'єр» — створення спільних програм зі столичною дитячою Академією мистецтв, з дитячими конкурсами й фестивалями, благодійні виступи зірок світового оперного мистецтва з метою підтримки талановитої виконавської молоді України.

А директор творчого об'єднання Національної телекомпанії Людмила Лисенко закликала всіх прихильників програми всіляко підтримувати цей захід. На її думку, «Classic-прем'єр» живе одним життям з країною. Саме тому появу програми після річної вимушеної перерви треба трактувати не як відродження, а як новий виток спіралі на шляху до нових висот. Саме ця програма «відчинила» двері для України в Європу. Мистецький потенціал «Classic-прем»єр» спричинив ланцюгову реакцію появи цілої серії «дочірніх» телепрограм —«Тутті», «Соло», «Ключі від опери», і тепер вони матимуть 180 хвилин телеефіру.

Отже, чекаємо на зустріч з «Classic-прем'єр». У програмі візьмуть участь відомі музиканти та молоді виконавські сили — лауреати національних та міжнародних конкурсів.

На знімку: Т. Міленіна і В. Ліфанчук.

Микола НЕЧИПОРЕНКО, «Голос України»

ЗДОРОВ'Я: БАГАТСТВО ВСІХ ЧИ КОЖНОГО ЗОКРЕМА?

Ініціатива

ОДНОГО суботнього дня дев'ята міська лікарня у Дніпропетровську прийняла майже п'ять тисяч відвідувачів. У десять разів більше, ніж завжди. Бо то був заздалегідь оголошений день «відкритих дверей», чи «вільного доступу» для всіх, хто бажав пройти медичний огляд або потребував допомоги спеціалістів. Причому, пацієнти не платили жодної копійки за послуги.

Як розповідав потім головлікар Володимир Баштовий, задум виник від занепокоєння медиків тим, що сьогодні люди надто безпечно ставляться до свого здоров'я. До лікарів звертаються значно рідше, ніж раніше. Як правило, вже в останній момент, коли «припече», а недуги «занедбано». Почастішали випадки з фатальними наслідками, або коли запізнілі звертання за медичною допомогою позбавляють лікарів шансів зарадити...

Чому так відбувається? Володимир Баштовий пояснює це передусім тим, що для багатьох — і молодих, і літніх — амбулаторне чи стаціонарне лікування, тим паче медпрепарати, тепер не по кишені. Хоч тут насправді багато надуманого і перебільшеного, бо у людей безпідставно склалося враження, начебто без великих грошей уже здоров'я у нас не поправити. А ось завідувач міського відділу охорони здоров'я Роман Василишин схильний бачити причину в іншому: істотно змінився стиль життя. Багато хто, працюючи у бізнесових чи комерційних структурах, побоюється втратити роботу або заробітки, навіть репутацію і довіру. От і переносять люди захворювання та болячки на ногах, відкладаючи ретельне лікування на потім.

Хоч би як там, зрештою, було, продовжує Роман Василишин, але виникла конча потреба спонукати людей перейматися й дорожити власним здоров'ям. Усвідомити, що воно, здоров'я, — це передусім багатство кожного зокрема. Кожен і мусить постійно піклуватися про власне самопочуття. Досвід дев'ятої лікарні, повідомляє далі Роман Йосипович, й підказав нам ідею влаштувати своєрідний День здоров'я в масштабах усього міста.

Отже, восьмого лютого медпрацівники всіх найбільших поліклінік і лікарень Дніпропетровська безплатно вийдуть на роботу. Щоб прийняти та оглянути якомога більше громадян. Працюватимуть з дев'ятої ранку і доти, доки не вислухають останнього відвідувача.

Цими днями всіма доступними засобам про ініціативу лікарів оповіщають мешканців міста. І водночас самі серйозно готуються до Дня здоров'я. Адже належить запастися ліками і навіть елементарними бинтами, організувати попередній запис, щоб потім не утворювати надмірних черг. Запросити відомих фахівців з місцевої медичної академії, народних цілителів та фітотерапевтів, щоб вони прочитали лекції та відповіли на запитання численних відвідувачів. Нарешті подбати про безплатні бутерброди та напої.

Медиків не лякають обтяжливі за нинішніх часів наслідки, які неодмінно будуть. Адже після «пробної» суботи дев'ятій лікарні довелося взяти на подальше безкорисливе лікування майже тисячу чоловік. Уявляєте, наскільки справді назріла потреба профілактичних оглядів?! Тому ініціатива дніпропетровських гіппократів заслуговує на повагу і заохочення. Наперекір усім труднощам місцеві медики нагадують: здоров'я кожного залишається і багатством усіх нас разом.

Дніпропетровськ.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Юрій ВЕНГЕРЕШ (фото), «Голос України»

Країна суцільного базару

То добре, що базар має свій колорит, своє обличчя, яке не сплутаєш з іншим. Як Привіз в Одесі чи Калинівський у Чернівцях. Або косівський ярмарок, де гуцульські барви й узори зібрано докупи на розмаїтих мистецько-ужиткових речах. Від тканого килима до різьбленої сільнички. Гірше, коли вся країна стає суцільним базаром. Коли виручена гривня-друга за продану тараню або від перепродажу цигарок стає чи не єдиним заробітком для людини. А то й цілої сім'ї.

Втім, без ярмаркування немислимий наш давній і недавній пращур, як без шароварів або вечірньої молитви. Згадаймо, скільки то приповідок, анекдотів, жартівливих пісень дійшло до нас про ярмаркування. Бо там, на базарі, наші попередники не лише продавали й купували, а й спілкувалися, чаркувалися, відпочивали... То була традиція, то була своєрідна народна вистава з інтригуюче-забавним сюжетом і колоритними виконавцями.

Сьогодні— то здебільшого тяжка робота. Що ми й бачимо на знімках, зроблених на базарі в Умані. Та воно інакше і не може бути, коли ми поступово забуваємо, що то є таке продуктовий і речовий дефіцит — неодмінний супутник «світлого минулого». Правда, з грошима — гірше. Вони для багатьох із нас — ще дефіцит. Доволі гострий. І нестерпно болючий. Як відкрита виразка шлунка.

Звісно, гроші самі не приходять — їх треба заробляти. Ось тільки не спродати б усе до останку: і совість, і гідність.

Бо так хочеться ярмаркового свята. І щоб ці хлопчики, які заробляють якусь копійчину на бутерброди і кока-колу на базарі в Умані, все-таки частіше бували в школі і більше переймалися навчанням.

Бо не можемо ми бути країною вічного базару.

Валентина ПИСАНСЬКА, «Голос України»

У кого які клопоти, а у нас — свої

У понеділок у Страсбурзі розпочнеться зимова сесія Парламентської Асамблеї Ради Європи (ПАРЄ), яка триватиме п'ять днів.

Як повідомляє Центр інформації та документації Ради Європи в Україні, в полі зору парламентаріїв континенту буде ситуація в Білорусі та Союзній Республіці Югославії. Що й закономірно, бо останні події у цих двох країнах викликають занепокоєння не лише в регіоні, а й у цілому світі. І справді: нинішня ситуація в Білорусі надто далека від правових демократичних засад. Тому комітет з політичних питань (структурний підрозділ РЄ. — **Авт.**) пропонує тимчасово позбавити парламент цієї країни статусу «спеціального гостя», який він має у Раді Європи.

Щодо подій у Союзній Республіці Югославії, де белградський режим уже ніби й не боїться бути всенародним посміховиськом, то про «кару» для неї поки що нічого невідомо, але, здається, достатньо буде й того, що її виставлять на сором у Палаці Європи.

А у нас з Радою Європи свої проблеми: 29 січня на сесії ПАРЄ обговорюватиметься питання про дотримання зобов'язань щодо запровадження мораторію на смертну кару, які Україна взяла під час вступу до цієї авторитетної інституції.

І хоч у нашій державі багато зроблено для гуманізації законодавства, скажімо, залишено лише п'ять статей, за якими можливе винесення такого вироку, а фактично це робиться лише за однією, однак повністю відмовитися від такої загрозливої міри поки що не вдається. І зрозуміло чому: криміногенна ситуація в нашому суспільстві дедалі ускладнюється. Думки розходяться не так у верхніх ешелонах влади, де розуміють, що невідомна від смертних вироків негативно впливає на імідж України як цивілізованої демократичної держави, як у суспільстві, де вбивства, у тому числі й на замовлення, стають мало не звичною справою.

Якщо, приміром, міністр юстиції Сергій Головатий певен, що суспільству повинно бути соромно за таке нерозуміння Європи, яка прагне, щоб ми швидше стали цивілізованими то, скажімо, наш читач Петро Мусорін з Краматорська, чий лист надійшов з останньою поштою, вважає, що саме Європу має пекти сором хоча б за те, що вона не здатна зрозуміти наші проблеми.

Чи переконають українські парламентарії, які теж братимуть участь у сесії ПАРЄ, своїх європейських візаві, що ми ще не готові пристати на повну відміну смертної кари, дізнаємось у середу.

Іван ІЛЛЯШ, «Голос України»

Світ озброюється...

МІЛІТАРИЗАЦІЯ країн спонукає до невеселих міркувань про перспективи мирного співіснування. З телетайпа дедалі частіше сходять повідомлення про модернізацію озброєнь тієї чи іншої армії.

Підписано угоду про закупівлю Індією 40 сучасних російських багатоцільових винищувачів СУ-30МК. Про це заявив міністр оборони Індії в інтерв'ю ІТАР-ТАКС. Він підкреслив, що республіка отримає технологію виробництва цих машин і незабаром налагодить їх спільний випуск. Закупить вона в Росії і кілька підводних човнів, почне випускати за російською ліцензією малі ракетні кораблі, планує придбати авіаносець...

Наміри Пакистану поповнити парк озброєнь технікою з України на тлі посиленої мілітаризації сусіда цілком логічні й виправдані. 330 сучасних танків Т-80 УД вартістю 650 мільйонів доларів, треба думати, будуть першими, але не останніми «ластівками», які несуть «весну» технічного оснащення армії Ісламабада. Міністр оборони Пакистану вперше підтвердив повідомлення індійської преси, що з Україною розвиватиметься широке військове співробітництво, стверджує ІТАР-ТАКС. МЗС України не підтвердило і не спростовувало ці відомості. Як зазначив один із співробітників, у різних джерелах наведено різні цифри техніки, що закуповують в Україні.

З Москви свого часу повідомили, що президент США Білл Клінтон дав розпорядження розпочати реалізацію міжнародної програми допомоги з підготовки й оснащення збройних сил Боснійської мусульмано-хорватської федерації. На придбання техніки для боснійської армії, до складу якої входять знедавна мусульмани й хорвати, США виділяють 100 млн. доларів. Ще 140 мільйонів мають надати інші країни, які висловили бажання брати участь у такій «гуманітарній допомозі» під егідою Сполучених Штатів. Вони поставлять 45 танків, 80 БТР, 15 гелікоптерів, 46 100 гвинтівок, 1000 кулеметів, 6592 радіостанції...

Самі Сполучені Штати про роззброєння також не думають. Сенат схвалив законопроект про витрати на військові потреби на нинішній фінансовий рік (почався 1 жовтня). Запит адміністрації Білла Клінтона більш як задоволено, асигнування на армію становлять понад 265 мільярдів доларів (запитували на 11,2 мільярда менше). Найбільш значне зростання асигнувань в оборонному бюджеті передбачено на розроблення систем протиракетної оборони.

Сусід США по Беринговій протоці вирішив зміцнити повітряні сили. Уряд Росії схвалив наміри авіакорпорації «Як» придбати контрольний пакет акцій нідерландської авіабудівної компанії «Фоккер», а також акцій її дочірньої фірми. Як повідомив кореспондентові ІТАР-ТАКС заступник міністра оборонної промисловості РФ Ю. Стародуб, сума угоди становить близько 216 мільйонів доларів. Передбачають не просто закупівлю контрольного пакета акцій, а й організацію спільного виробництва близькомагістральних літаків. 10 тисяч росіян отримають додаткові робочі місця завдяки цьому проекту.

Кому — розв'язання соціальних проблем шляхом створення нових робочих місць, а кому — кров і сльози.

Вогнищ смертельного протистояння у світі — десятки. Їх могло не бути, коли б уряди повторили слова письменника: «Прощавай, зброє!»...

Які джинси носить Америка?

У ЯКИХ джинсах ходить уся Америка? Те, що виросла вона у продукції «Джордаш», дякувати телерекламі, знає, набуть, кожен. А ось що носить країна, що вже подорослішала — це вже інше запитання.

Левова частка, а точніше кажучи, 90 відсотків оцінюваного у 10 млрд. доларів джинсового ринку, належить таким добре відомим маркам, як «Лівайс», «Лі», «Ранглер» і кільком іншим. За решту 10 відсотків сперечаються фірми, котрі виробляють так звані дизайнерські джинси, що репрезентують свого роду «високу моду» у світі джинсів, розповідає кореспондент ІТАР-ТАКС.

Донедавна незаперечним лідером у цій сфері була фірма «Гесс», котра розпочала свою діяльність 15 років тому. 1981 року в дорогому універмазі «Блумінгдейл» ця нікому ще не відома фірма запропонувала для продажу 24 пари джинсів цілком незвичного крою і кольору. Вони щільно облягали статуру і здавалися дуже вицвілими. За словами журналу «Форчун», жінки в них ставали схожі на паризьких повій. Однак за лічені години з'ясувалося, що джинси продали, а через кілька років «Гесс» міцно посіла місце лідера на ринку дизайнерських джинсів.

Щоправда, боротьба за лідерство була запекла і безкомпромісна. Між «Гесс» та її основним конкурентом, фірмою «Джордаш», розпочалася справжня війна. Нескінченні судові розгляди, витрати на які становили близько 80 млн. доларів, величезні команди приватних детективів, котрі стежили за діями супротивника, використання ізраїльських командос для охорони штаб-квартири «Гесс», побиття співробітників — усе застосовувалося.

Цю війну вважають однією з найбільш «кривавих» серед сутичок, що відбувалися у 80-х роках між великими корпораціями. Перемога залишилася за «Гесс», яка значно потіснила конкурента. Доходи компанії зростали, особливо враховуючи, що їй вдавалося продавати свої вироби по 70 доларів кожний за собівартості 15 доларів. Торік «Гесс» продала своїх «штанів» на 487 млн. доларів.

Проте останнім часом позиції фірми дуже похитнулися. У неї з'явився новий конкурент. 1993 року на ринку несподівано з'явився джинсовий одяг відомого модельєра Калвіна Кляйна і почав стрімко здобувати популярність. І якщо 1993 року його було продано на 31 млн. доларів, то нині продається вже на 450 млн. доларів. Сьогодні Калвін Кляйн контролює 40 відсотків ринку дизайнерських джинсових виробів. «Гесс» доводиться задовольнятися лише 20 відсотками, а решту 40 відсотків ділять між собою такі фірми, як «Лакі Бренд», «Томмі Хілфайгер», «Ральф Лорен», «Ді-Кей-Ен-уай» (DKNY), «Дизель» та інші. За словами фахівця з «Маркетинг менеджмент груп» Ендрю Джассіна, «у будь-якому універмазі вам скажуть, що «Калвін» іде добре, «Томмі» йде добре, непогані справи у «Ральфа», а «Гесс» — відходить». А видавець журналу «Спортсвеар інтернешнл» Майкл Беллуомо вважає, що молодь уже відвернулася від «Гесс» і віддає перевагу «Реплей» або «Дизель».

Собака — лікар людини

СХОЖЕ, що перелік крилатих фраз, що пов'язують собаку й людину, невдовзі поповниться ще однією. І якщо цей список, очевидно, починався фразою «собака — друг людини», то останнім тепер буде твердження «собака —лікар людини».

Причому, лікар у прямому розумінні слова. Бригада чотириногих «терапевтів» приступила до чергувань у нью-йоркському медичному центрі Сент-Вінсент. До штату цієї лікарні на Манхеттені взято п'ять собак, які мають допомагати пацієнтам боротися з хворобою, самотністю та змушувати їх більше рухатися.

Сент-Вінсент став першою лікарнею Нью-Йорку, яка отримала дозвіл департаменту охорони здоров'я на використання собак для лікування пацієнтів. Відібрані пси пройшли сувору перевірку спеціалістами і їм «вручили» спеціальні сертифікати, що засвідчують їх професійну придатність для відповідальної роботи з людьми. Щоправда, ніяких особливих знань і підготовки від чотириногих претендентів не вимагали — головними критеріями були добра вдача і комунікабельність.

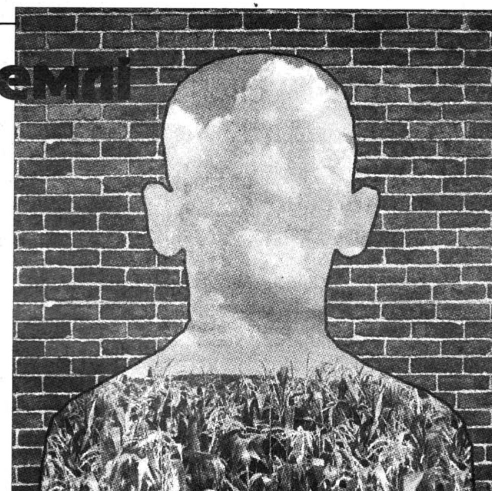
Уже одна поява в лікарняних покоях п'яти добродушних псів змінила загальний настрій. За словами Джанет Уолпол, яка працює в службі соцзабезпечення, «відгук пацієнтів на появу тварин був просто неймовірний. Я бачила тут людей, які тижнями ні з ким не розмовляли, а тепер вони щось розповідали собакам».

Дослідження показують, що присутність поруч з людиною тварини допомагає знизити високий тиск, знімає стрес, прискорює процес одужання. Інколи найстрашнішим і небезпечним для людини на лікарняному ліжку є самотність, і для одужання їй потрібні спілкування та увага, які, на жаль, не завжди можуть дати люди.

Віталій ЖЕЖЕРА, «Голос України»

Комендант Нічийної землі

Штрихи до портрета одного дивного бізнесмена

ПРО ТАКИХ оригіналів писати ще не доводилось: він нічого не приховував, але побажав, щоб у газеті фігурувало не справжнє ім'я, а псевдонім — Євг. Ссааві. Як на мене, це майже безглуздо, бо й під псевдонімом знаючі люди упізнають його — справжнього. Місяців зо два тому в «ГУ» публікувалось кілька його віршів під тим псевдонімом, так от, колеги, котрі взагалі не читають віршів, уздрівши псевдонім, вигукнули: «О, які круті люди у нас друкуються!»

Отже, він директор видавничого концерну. Правда, на дверях офісу висить стара табличка «Штаб ДНД» — і все. Ні, він не ховається від «наїздів». Тут, мабуть, інше: цей хлопець мешкає на кордоні між двома споконвіку ворожими державами — Бізнесом та Свободою, на вузенькій, майже невидимій смужці землі, де мало хто ризикує жити. Це нічийна земля, вона ніяк не називається, тому й він не хоче називатися абияким іменем. Ось вам кілька штрихів до його портрета. Це цікаво — хоча б з огляду на сучасний дефіцит більш-менш одухотворених особистостей.

«Хлопчику, тобі чого?»

Нині йому тридцять чотири, на вигляд — двадцять чотири, і неважко уявити, як на початку кар'єри він, дитя далекого Бердичева, тинявся Хрещатиком без копійки в кишені, навмання заходив до будь-якої бухгалтерії й соромливо зупинявся біля дверей. «Хлопчику, тобі чого?» — запитував дамський колектив, а він їм: «Хочете — погадаю?» Гадаючи дамам, скоса зазирав у дебет-кредит і казав: «Отам у вас помилочка!» Або: « Давайте я зроблю це краще й швидше!» Коротше, звідти він завжди виходив героєм. Як бачимо, «хлопчик» рано усвідомив, чого йому треба. Саме він створив першу в Україні газету для любителів бухгалтерського обліку (тепер таких газет кілька десятків). Він же створив і першу в Україні аудиторську фірму — тепер їх вже кілька тисяч. О, «хлопчик» рано себе усвідомив, раніше, аніж його батьки, котрі дуже хотіли, щоб він став інженером. На догоду татові й мамі він і вчився на інженера, але посеред третього курсу КПІ, будучи членом парткому й круглим відмінником, бухнувся на коліна перед деканом і попросився у наргосп, в економісти. Його обізвали божевільним, але прохання вдовольнили. Його потім часто (правда, незлостиво) називали божевільним — якраз у моменти прориву самоусвідомлення, коли він починав точно знати, що йому треба. «Тепер — вже не знаю...» — каже він, і ми ще повернемось до цієї фрази.

З диктофоном усе гаразд

Під час розшифрування диктофонного запису нашої з ним бесіди мені здалося, що з диктофоном щось сталося, можливо, ненароком увімкнулася висока швидкість. Однак, перевіривши всі кнопочки, переконався, що там усе гаразд, просто співбесідник говорить надто пристрасно й швидко. У живій бесіді це якось не дуже помічається, а от японський диктофончик захлинається, не витримує. Папір такого протоколу теж не витримав би, тому й обмежимося не класичним інтерв'ю, а просто враженнями.

Він справляє враження нежонатого

Повернемося до фрази «Тепер — не знаю...» Вона означає, що добродій Євг. Ссааві (назвемо його так, якщо він так хоче, це — нібито ім'я давнього ірано-українського бога) раніше добре знав, що він є і чого хоче, а тепер це знання ускладнилося. «В юності я був більше директором, ніж тепер!» Метаморфоза сталася з ним в Індії, в Храмі всіх релігій, де наш герой загадав бажання: робити те, заради чого народився. Але ж тобі не дано цього знати, ти щойно сам у цьому зізнався! Так, каже він, знати — не дано, але дано ловити хвилі, які йдуть тобі назустріч, дано жити хвилюючим передчуттям майбутнього, дано говорити з Всесвітом і чекати від нього відповіді. Один із способів «ловити хвилю» — писання віршів. Це — всерйоз, продукт багатоденних медитацій. Вірші Євг. Ссааві темпераментні, часом кострубато-поспішні, але не без Іскри Божої. Втім, він поет не тільки у віршах — у нього будь-яка приватна бесіда натхненна, від чого й зашкалює диктофон. Такими бувають, як правило, хороші нежонаті хлопці, котрі ще не знайшли в житті громовідводу. Я був здивований, дізнавшись, що у Євг. Ссааві є чудова дружина й двоє улюблених дочок.

Гроші — діло десяте?

Його концерн випускає вельми розкішний мистецький журнал, ще один дитячий журнал, кілька спеціальних газет. Надзавдання цього хазяйства (передусім, мистецького журналу), як каже він сам — розбудити у читача елементи співтворчості, щоб при читанні було відчуття свободи і благодаті. Сам же він тут — і генератор ідей, і шеф-редактор. «Навіщо це вам? Лишались би собі банкіром, аудитором!» А він: «Коли я цього не робитиму, у мене не буде нічого, не лише грошей, а взагалі — нічого! Бо якраз десь отут і лежить смисл мого народження!» — «Еге, вам добре говорити красиві слова, вже маючи готовий механізм збагачення!» — «Ні, — каже він, — бо механізм збагачення — це я сам, це будь-хто з нас! Гроші тут взагалі ні при чому, висадіть мене навіть на безлюдному острові, без грошей, зовсім без нічого — я й там займатимуся тим же, чим займаюся тепер!»

Хто яким пензлем паркани фарбує

Він любить брати ідеї і людей — на виріст. На роботу залюбки приймає зовсім зелених пацанів, коли бачить, що вони щось у цьому житті збагнули раніше за нього. Я питаю, а як же культурний досвід, невже нічого не важить? Він відповів ось як. Людина з досвідом часом схильна виправдовуватись: мовляв, я звик фарбувати паркан отаким пензликом, а у вас — інший, тому у мене нічого не виходить. Тут я запротестував, бо теж люблю фарбувати паркани власним пензликом, що в цьому поганого?! Нічого, відповів він, якщо цим не намагаються виправдати професійну неспроможність... І принагідно розповів повчальну історію, майже притчу, що трапилася перед Новим роком. Прийшла, каже, до нього найматися на роботу молода гарна дівчина. Побачив він її під дверима офісу, згадав свою безгрошову юність — і вирішив зробити дівчині добро. Спитав, що вона вміє робити — виявилось, нічого. Гаразд, каже він, з оцієї хвилини я беру тебе на дуже високий оклад, але мусиш тут же сісти за комп'ютер і за двадцять днів опанувати його. А діло було, як сказано, перед Новим роком, і дівчина занепокоїлась: а празники ж як?! Ні, каже, ви краще напишіть отут, що не можете мене взяти — і простягла йому папірця з бюро працевлаштування. Ні, відповів він, такого я не напишу. Або напишу, що взяти — можу, але ж ти не хочеш...

Ось тобі й пензлик, ось тобі й механізм збагачення!

Я, каже Євг. Ссааві, завжди заробляв свої гроші сам!

... Отакий-от Комендант нічийної землі. Якщо його досвід комусь чимось пригодиться — добре, хоча, здається, в тім-то й сенс подібних речей, що Нічийну землю кожен знаходить для себе тільки сам, якщо звісно, хоч трохи здогадується про те, що вона десь є, і що вона належить тільки йому й більш нікому.

Київ.

Архіви

«Однині воєдино зливаються...»

Саме таке рішення ухвалила 22 січня 1919 року в Києві Директорія Української Народної Республіки у відповідь на звернення Президії Національної Ради і Ради Державних секретарів Західно-Української Республіки в Станіславові від 16 січня 1919 року про з'єднання західноукраїнських земель з Великою Україною.

Так, великі випробування довелося витримати соборності української державності до утвердження її справді незалежною. Зрештою, і не всі землі, на яких наші предки жили з сивої давнини, пощастило повернути в лоно Матері-України. Але 22 січня 1919 року назавжди увійшло в історію України як велике і світле Свято. Бо з того дня визволений український народ отримав «змогу об'єднаними дружними зусиллями всіх своїх синів будувати нероздільну самостійну державу українську на благо і щастя всього її трудового люду».

Володимир СЕРГІЙЧУК,
професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор історичних наук.

УНІВЕРСАЛ
ДИРЕКТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ.

Голова Директорії:
Члени Директорії:
Член-секретар

Універсал

Директорії Української Народньої Республіки

Іменем Української Народньої Республіки Директорія оповіщає народ український про велику подію в історії землі нашої української.

3-го січня 1919 року в м. Станіславові Українська Національна Рада Західної Української Народньої Республіки, як виразник волі всіх українців Б. Австрійської імперії і як найвищий їхній законодавчий чинник, торжественно проголосила злуку Західньої Української Народньої Республіки з Наддніпрянською Українською Народньою Республікою в одноцільну суверенну народню республіку.

Вітаючи з великою радістю цей історичний крок західних братів наших, Директорія Української Народньої Республіки ухвалила тую злуку приняти і здійсняти на умовах, які зазначені в постанові Західньої Української Народньої Республіки від 3-го січня 1919 року.

Однині воєдино зливаються століттям одірвані одна від одної частини єдиної України — Західно-Українська Народня Республіка (Галичина, Буковина, і Угорська Україна) і Наддніпрянська велика Україна.

Здійснились віковічні мрії, якими жили і за які умирали кращі сини України.

Однині є єдина незалежна Українська Народня Республіка

Однині народ український, визволений могутнім поривом своїх власних сил, має змогу об'єднаними дружними зусиллями всіх своїх синів будувати нероздільну самостійну державу українську на благо і щастя всього її трудового люду.

22 січня 1919 року
у м. Київі.

Голова Директорії ВИННИЧЕНКО.
Члени Директорії ПЕТЛЮРА, АНДРІЄВСЬКИЙ, МАКАРЕНКО.
Член-секретар ШВЕЦЬ.

Лариса ГАЙЧУР, журналіст

Анатолій Сердюк як справжній чоловік освідчується в любові. Запорізьким дівчатам

Таки треба мати сміливість, щоб залишитися собою — з українською мовою, з українською піснею в Запоріжжі, де українське слово ще викликає протидію. Де не вперше заносять сокиру над українською святинею — Хортицьким дубом, де недавно (не побоялися, що руки всохнуть) знищили на Хортиці хрест, яким було освячено нашу незалежність.

Треба бути впертим, як Анатолій Сердюк, щоб невтомно доводити своїм прикладом: сучасна українська пісня є і буде.

І потрібно мати талант, як у Сердюка, аби на твій українопісенний концерт прийшло так зване російськомовне Запоріжжя, і щоби найбільші зали міста були повні по вінця.

Презентація нового магнітоальбому «Запоріжанки» композитора й співака Анатолія Сердюка знову стала підтвердженням усіх тих чеснот молодого митця. «Запоріжанки» справді підкорили місто — дві з половиною тисячі глядачів прийшли на концерт до Палацу культури об'єднання «Дніпроспецсталь». У співавторстві цього разу першу скрипку вела поетеса Віра Коваль. Увійшли до програми й твори на вірші вже відомих співавторів композитора — поетів Любові Геньби та Григорія Лютого.

А видовищем, що надало концерту феєричності, не поруйнувавши композиційної цілісності програми, став показ моделей одягу та взуття виробництва запорізьких підприємств. І звісно, виступ незмінного партнера Сердюка — театру-кабаре «Олександрівський повіт».

До речі, постановка й режисура яскравої концертної програми належать Сердюкові.

Коли воля металева, торжествує мета лева

Петро ОСАДЧУК

З книжки «Реєстр українського лайдацтва»

Наші першодруки

* * *

Два українці — три гетьмани -
Ця формула веде в самообмани.
В чарівнім колі сьогочасних чвар
Четвертий — генеральний секретар.

* * *

Маючи деякі політичні знання,
Знаючи трагічну історію козацтва,
Заслуговуєш, друже, на високе звання -
Гетьман українського лайдацтва.

* * *

Коли вже впадемо нарешті на дно,
Почнеться відродження в руслі змін,
Які проповідує дід Юхно -
Наш український Ден Сяо-Пін.

* * *

Комуністи вміють послати на плаху,
Вміють довести суспільство до краху.
Але не знають механізму,
Як прийти до комунізму.

* * *

Якщо не позбираєш потрібних віз
По всіх начальниках в Україні,
То навіть Чумацький Віз
Не визнають у Кабміні.

* * *

Нас чекають свинцеві зливи,
Бетеери і барикади,
Коли беручкі примітиви
Знову прорвуться до влади.

* * *

Пацюки зненавиділи жирних котів,
Накликають на кривдників кари суворі
За те, що ганяють коти пацюків,
Не дають жирувати у спільній коморі.

* * *

Сесія розглядає Бюджет
В умовах економічного дива -
найбільш драматичний сюжет
З елементами детектива.

* * *

Наші славні аграрії
Демократам на зло
Довели до аварії
Українське село.

* * *

Порятунок знаходжу в жарті я,
Коли виникає курйозна позиція.
Що таке прогресивна фашистська партія?
Те саме, що свята інквізиція.

* * *

Добре знаю, що є, що було — пам'ятаю,
Лиш не можу сказати, що буде,
Допоки в керманичах рідного краю
Ходять нерідні люди.

* * *

Важка і серйозна робота -
Хвалити достоїнства ідіота,
Особливо, коли, як на гріх,
Він підніметься вище за всіх.

* * *

Поряд завше. І все підряд
Роблять разом, мов курка і півень.
Депутатський сімейний підряд
Секс підняв на партійний рівень.

* * *

У час кризовий і трудний,
Щоб не відродить комуну,
Легко може пан Зарудний
Перекинути трибуну.

* * *

Радикали в борні за державу
Дуже дбають про власну справу, -
Щоб утвердить свою преславність,
Вони розвалили «Державність».

* * *

Де сиділи комуністи,
Прагнуть сісти УеРПісти,
Їхні помисли крислаті
Вже націлені в крісла ті.

* * *

Пігмеї пнуться в корифеї
І приміряють портупеї,
Бо знають добре, що їм доля
Не усміхнеться без пістоля.

* * *

Ми пройшли дорогою крутою,
Спричинивши історичні зміни.
Він ще вчора звався Сиротою,
Нині зветься сином України.

* * *

Кожен, хто хмарно хмуриться,
Не має ні коштів, ні рації,
Краще глибоко заехануритися
У процеси приватизації.

* * *

Хто говорить вище норми
Ще й кричить, як на заріз,
Той веде з руїн реформи
В ошалілий екстремізм.

* * *

Знявши обмеження й заборони,
В економіці створимо вільні зони,
Крізь найменші шпарини в яких сатана
Легко проводить чужого слона.

* * *

Великий демократ Грох,
Що був донедавна в Русі,
Любить досити блох
У чужому кожусі.

* * *

Може, всміхнуться знедолені,
Силу відчувши дивну,
Коли Гетьман верхи на доларі
Гривню візьме за гриву.

* * *

Коли свисне в небо рак
Й зойкне зоряна криничка,
Тоді геній Неборак
Вкусить за п'яту Павличка.

* * *

Українець найбільше може
Тільки те, що під силу Ікару:
В час астральний поклику ання Боже
Обернути на Божу кару.

* * *

Комуністи й демократи,
Всім призначено вмирати, -
Хто живе для Батьківщини,
Не шукає дармівщини.

* * *

Коли воля металева,
Торжествує мета лева.
А не маєш волі, брате,
Будеш в рабстві помирати.

* * *

Ходить гордо й гоноровo
Дивна чутка серед нас,
Що було не першим Слово,
А був першим Левітас.

* * *

Настала криза в поетів:
Замість гонорарів — дулі.
Міняю вінок сонетів
На свіжий вінок цибулі.

* * *

Хто в мерседесі, хто трамваєм,
А хто пішки ступаючи по землі,
Кожен по-різному в зал потрапляє,
Лиш одна депутатка летить на мітлі.

* * *

Хочеш бути гетьманом? То будь,
Лиш про це нікому — ні слівця!
І серед базік збагнеш, мабуть,
Що мовчання блазню до лиця.

* * *

Моїсеєнко й Пейгалайнен
Обіцяють комунізм незагайно,
Якщо будуть правити світом
Люди з комуністичним привітом.

* * *

Якщо в боротьбі насупроти пияцтва
Не здригнулась ні разу козацька рука,
То гетьман українського лайдацтва
Поборе найбільшого пияка.

* * *

Ні дороги важкої, ні долі не бійся,
Але не дозволь перетяти свій шлях
Прогресивній партії мракобісів,
Що готова до раю вести крізь ГУЛАГ.

* * *

В обстановці відверто похмурій
Зустрівсь мені Болдирєв Юрій
І як ширший, відвертий друг
Розповів про життя шовінюг.

* * *

Напівшепотом, стихенька
Промовляє з трибуни Стешенко,
Штовхаючи владу на стежку знайому,
Щоб знов опинилась в обіймах райкому.

* * *

Готов я з Наталкою волю відчути
На далеких морських широтах, -
Якби хтось виділив дві каюти
У різних двох теплоходах.

* * *

Лілі не вперше немає в залі,
Мандрує від Києва далі й далі, -
Минаючи округ, судьба невблаганна
Лілю виводить на шлях Магеллана

* * *

У тиші принишклих нив
Корінь про колос забуде...
А чутку про те, що я жив,
Поширили заздрісні люди.

Віталій ГАЙЧУРСЬКИЙ, журналіст

Поезії, народжені в тіні вашингтонського Капітолію

ЗВІСНО, не всі вірші Володимира Біляїва, написані в кабінеті директора українського відділу «Голосу Америки», що неподалік будинку конгресу США. Але, як відомо, справжні поезії не пишуться, а народжуються — мов блискавки, мов спалахи комет...

Здається таке визначення характерне саме для творчості Володимира Біляїва. В нього немає багатосторінкових циклів, поем та романів у віршах (1970 року видав збірку «Поліття», через дев'ять років — «По той бік щастя»). Його поезії не входять до престижних антологій та діаспорних ювілейних видань (немає їх у відомій двотомній антології «Координати», виданні української поезії в діаспорі «Поза традиціями»), рідко з'являються в щорічному збірнику об'єднання українських письменників «Слово», членом якого він є.

Однак 1980 року поета удостоєно високого звання лауреата року, що присуджується Українською Мазепинсько-Могилянською академією наук (УММАН).

Словом, Володимир Біляїв як поет поки що залишається маловивченою постаттю зарубіжної літератури.

***

Родом В. Біляїв з Донбасу (мати поета з Білоцерківщини, звідки голод вигнав її разом з родиною на Донеччину). Народився 1925 року в селищі Рясне. Батька його поглинули крижані простори Сибіру, що визначило життєву долю майбутнього поета. Під час війни він потрапив до Німеччини, потім — до Австралії і нарешті до США (1954 року). Як і багато інших емігрантів-слов'ян навчався в Пенсільванському університеті.

Літературна творчість майбутнього поета розпочалася в Німеччині, власне після відкриття світу української зарубіжної поезії. Юнак уперше прочитав тоді твори Євгена Маланюка, Івана Багряного, Михайла Ореста, Тодося Осьмачки, Леоніда Мосендза, Юрія Клена, Богдана Кравціва, Олега Зуєвського. З Тодосем Осьмачкою В. Біляїву пощастило пізніше зустрітися в США, і вони заприятелювали («Березіль» якось публікував чудові спогади В. Біляїва про це). Там же в різноманітних журнальних виданнях, що народилися в таборах «ді-пі», побачили світ й перші вірші майбутнього поета.

В. Біляїв обрав собі фах радіожурналіста й майже все життя працював на радіостанції «Голос Америки» (США), де очолює український відділ.

***

«Познайомились ми з Володимиром Біляївим, — згадує Микола Вінграновський, — у Канаді, в Торонто, під час конгресу ПЕНклубу, коли до цієї міжнародної письменницької організації приймали українських письменників з Києва. Він говорив про себе та більше про нашу емігрантську літературу, про яку і тоді знав дуже мало».

У своїх поезіях В. Біляїв більше говорить про світ, аніж надає слово своєму ліричному героєві. І тоді відтворені ним картини стають своєрідними дзеркалами, в яких фіксуються й риси поетового портрета. В більшості з віршів поєдналися українські степові й американські пейзажі, що в свою чергу сполучило у свідомості поета українську й американську ментальність. Та все ж вірші В. Біляїва залишаються, можливо, й усупереч авторові поезією, яку творять найчастіше два настрої: ностальгії за батьківщиною та прагнення мужньо сприймати чужинницьке життя.

І журавлів міцні і витривалі крила
Моїм очам інакшу суть відкрили:
В житті рокованості нам таки під силу
Й обрать свій шлях...

Оця, на перший погляд, об'єктивістська манера сприйняття й відображення світу дала підстави твердити, що перед нами поет — прихильник традиційної літератури, чужий будь-яких новацій. Очевидно, все це від нашої неглибокої обізнаності з творчістю В. Біляїва. Адже, наприклад, такі його вірші як «Закохані на Трафальгар Сквері», «Високі земляки», «Осіння обнова» демонструють тяжіння автора до експресіоністичної (наголошено суб'єктивно виразної) манери творчості, де на першому місці — рух, дія, нестримність...

Про своєрідний письменницький талант В. Біляїва говорить й згадане його есе, присвячене Тодосеві Осьмачці. Авторові досить одного-двох стрімких мазків на полотні й перед читачем постає виразний портрет героя спогаду. Відомо, що В. Біляїв має у своєму доробку цілу низку нарисів, присвячених багатьом відомим діячам нашої культури. В есе про Т. Осьмачку згадується і Павло Тичина, і Григорій Косинка, а також діаспорний бібліограф Володимир Дорошенко, науковець Петро Шинкар.

Такий він поет Володимир Біляїв, який і у Вашингтоні зберіг у пам'яті запах степового полину з Донбасу.

Теніс

За Кубок Девіса

ПЕРШОГО лютого національна збірна України з тенісу вилітає до Зімбабве. Там вона зіграє матч Кубка Девіса в першій лізі (євро-африканська група).

—З Києва вирушають: капітан нашої збірної Олександр Долгополов, гравці — харків'янин Дмитро Поляков та Денис Якименко із Донецька. До них уже на місці зустрічі приєднаються кияни Андрій Медведєв та Андрій Рибалко, які самостійно вилетять із Монако, —розповідає президент ФТУ Герман БЕНЬЯМІНОВ. — Дещо дивно: у Зімбабве тепер літо (7-9 лютого), а матч відбудеться в Палаці спорту, який вміщує вісім тисяч глядачів, на жорсткому покритті «харт».

—А що то за команда — збірна Зімбабве?

—Досить сильний суперник. Лідер у ній Браян Блейк (донедавна був 48-й у світовому рейтингу). До того ж він — чудовий парний гравець.

—На що розраховуємо ми ?

—Звичайно, надіємось на Андрія Медведєва, на те, що він виграє обидві одиночні зустрічі. Зрозуміло, повинні допомогти й інші, кому доручать вийти на корт. Якщо здолаємо цього суперника, то продовжимо боротьбу за вихід до вищої ліги, зіграємо 4-6 квітня у Великобританії.

—А якщо невдача?

—Доведеться відстоювати прописку в першій лізі, зіграти 11-13 липня з угорцями або датчанами.

Користуючись нагодою, хочу подякувати президентові фірми «Хорда» (він також власник і президент баскетбольного клубу «Будівельник-Хорда») Ігореві Діденку за матеріальну допомогу тенісній збірній України.

На фото: президент ФТУ Герман Беньямінов.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Звідусіль

Плавання. Еспо (Фінляндія). Блискуче виступив на етапі розіграшу Кубка світу вінничанин Павло Хникін. Український спортсмен здобув дві золоті нагороди: на 100-метрівці вільним стилем (49,24 секунди) та 50-метрівці батерфляєм (24,40).

Фігурне катання. Париж. Триває чемпіонат Європи. У змаганнях чоловіків переможець попередніх змагань В'ячеслав Загороднюк здобув «бронзу». Чемпіоном став росіянин Олексій Урманов. «Срібло» — у француза Філіппа Канделоро. Наставник українського спортсмена Валентин Ніколаєв, коментуючи виступ підопічного, зауважив: «В'ячеслав змагався на належному рівні. Його головна мета нинішнього сезону — успішний виступ на чемпіонаті світу. Тому змагання в Парижі розцінюємо лише як генеральну репетицію».

У змаганнях пар золоті нагороди здобули росіяни Марина Єльцова та Андрій Бушков.

Баскетбол. Євроліга. Жінки. Нарешті порадували прихильників спортсменки київського «Динамо». Вдома вони переграли чеський клуб «Імос» (Брно) —69:68 (40:41). Найрезультативнішими серед переможниць виявилися Діана Садовникова — 22 очка та Руслана Кириченко — 20.

—У нас після цієї перемоги з'явився шанс потрапити до шістки найсильніших, — сказав головний тренер динамівок Володимир Рижов. — Якщо доб'ємося цього, то продовжимо прописку в Євролізі й на наступний сезон. Стимул, як бачите, є.

Футбол. Сьогодні в Москві стартує турнір «Кубок Співдружності». Участь у ньому беруть переможці змагань минулого року — київські динамівці. Ігри турніру обслуговуватиме і київський арбітр Ігор Ярменчук.

Якщо вже мова зайшла про українських арбітрів, то подамо й таку інформацію. Сімферопольця Василя Мельничука запрошено до Португалії судити матчі «Кубка меридіана», який стартує 31 січня.

На 1997 рік у листок ФІФА з України внесені 5 арбітрів та 8 асистентів суддів.

Отже, міжнародні змагання нинішнього року обслуговуватимуть уже знайомі вам Ярменчук та Мельничук, а ще — Сергій Татулян (Київ), Валерій Онуфер (Ужгород) та Ігор Горожанкін (Кіровоград). У списку асистентів: Ярослав Лемех, Роман Зань (Львів), Михайло Овчар (Калуш), Олександр Козаченко (Київ), Анатолій Олійник (Сімферополь), Віктор Звягінцев (Одеса), Володимир Югас (Ужгород), Ігор Терехов (Харків).

Талісманом чемпіонату світу-98 з футболу офіційно оголошений півень Футікс, якого було обрано голосуванням по телефону і представлено в спеціальній програмі французького телеканалу «ТФ-1».

Одночасно з представленням талісмана почався продаж квитків на матчі першого етапу чемпіонату та на одну з ігор 1/8 фіналу. Ціна квитків від 725 до 2250 франків (145-450 доларів США). Сподіватимемося побачити на цьому грандіозному футбольному фестивалі й національну збірну України. Поможи їй, Боже!

На знімку: Павло Хникін перед черговим стартом.

Фото Миколи БОЧКА.

Календар ігор першості країни з футболу (перша ліга)

Друге коло

24-й тур. 14 березня, п'ятниця. Дніпро (Черкаси)—Динамо-2 (Київ), Металіст (Харків)—ЦСКА-2 (Київ), Металург (Нікополь)—Хімік (Сіверськодонецьк), Поліграфтехніка (Олександрія)—Металург (Донецьк), Кристал (Чортків)—Нафтовик (Охтирка), Буковина (Чернівці)—Явір (Краснопілля), Сталь (Алчевськ)—Шахтар (Макіївка), Зоря (Луганськ)—Металург (Маріуполь), Верес (Рівне)—ФК Львів (Львів), Волинь (Луцьк)—Закарпаття (Ужгород), СК Одеса (Одеса)—Поділля (Хмельницький), СК Миколаїв (Миколаїв)—Хімік (Житомир).

25-й тур. 17 березня, понеділок. Металіст—Динамо-2, Дніпро—ЦСКА-2, Поліграфтехніка—Хімік С, Металург Н—Металург Д, Буковина—Нафтовик, Кристал—Явір, Зоря—Шахтар, Сталь—Металург М, Волинь—ФК Львів, Верес—Закарпаття, СК Миколаїв—Поділля, СК Одеса—Хімік Ж.

26-й тур. 24 березня, понеділок. Хімік Ж—Металіст, Поділля—Дніпро, Закарпаття—СК Миколаїв, ФК Львів—СК Одеса, Металург М—Волинь, Шахтар—Верес, Явір—Зоря, Нафтовик—Сталь, Металург Д—Буковина, Хімік С—Кристал, ЦСКА-2—Поліграфтехніка, Динамо-2—Металург Н.

27-й тур. 27 березня, четвер. Поділля—Металіст, Хімік Ж—Дніпро, ФК Львів—СК Миколаїв, Закарпаття—СК Одеса, Шахтар—Волинь, Металург М—Верес, Нафтовик—Зоря, Явір—Сталь, Хімік С—Буковина, Металург Д—Кристал, Динамо-2—Поліграфтехніка, ЦСКА-2—Металург Н.

28-й тур. 1 квітня, вівторок. Дніпро—Поліграфтехніка, Металіст—Металург Н, Кристал—Динамо-2, Буковина—ЦСКА-2, Сталь—Хімік С, Зоря—Металург Д, Верес—Нафтовик, Волинь—Явір, СК Одеса—Шахтар, СК Миколаїв—Металург М, Хімік Ж—ФК Львів, Поділля—Закарпаття.

29-й тур. 4 квітня, п'ятниця. Металіст—Поліграфтехніка, Дніпро—Металург Н, Буковина—Динамо-2, Кристал—ЦСКА-2, Зоря—Хімік С, Сталь—Металург Д, Волинь—Нафтовик, Верес—Явір, СК Миколаїв—Шахтар, СК Одеса—Металург М, Поділля—ФК Львів, Хімік Ж—Закарпаття.

30-й тур. 9 квітня, середа. Закарпаття—Металіст, ФК Львів—Дніпро, Металург М—Поділля, Шахтар—Хімік Ж, Явір—СК Миколаїв, Нафтовик—СК Одеса, Металург Д—Волинь, Хімік С—Верес, ЦСКА-2—Зоря, Динамо-2—Сталь, Металург Н—Буковина, Поліграфтехніка—Кристал.

31-й тур. 12 квітня, субота. ФК Львів—Металіст, Закарпаття—Дніпро, Шахтар—Поділля, Металург М—Хімік Ж, Нафтовик—СК Миколаїв, Явір—СК Одеса, Хімік С—Волинь, Металург Д—Верес, Динамо-2—Зоря, ЦСКА-2—Сталь, Поліграфтехніка—Буковина, Металург Н—Кристал.

32-й тур. 17 квітня, четвер. Дніпро—Буковина, Металіст—Кристал, Сталь—Поліграфтехніка, Зоря—Металург Н, Верес—Динамо-2, Волинь—ЦСКА-2, СК Одеса—Хімік С, СК Миколаїв—Металург Д, Хімік Ж—Нафтовик, Поділля—Явір, Закарпаття—Шахтар, ФК Львів—Металург М.

33-й тур. 20 квітня, неділя. Металіст—Буковина, Дніпро—Кристал, Зоря—Поліграфтехніка, Сталь—Металург Н, Волинь—Динамо-2, Верес—ЦСКА-2, СК Миколаїв—Хімік С, СК Одеса—Металург Д, Поділля—Нафтовик, Хімік Ж—Явір, ФК Львів—Шахтар, Закарпаття—Металург М.

34-й тур. 25 квітня, п'ятниця. Металург М—Металіст, Шахтар—Дніпро, Явір—ФК Львів, Нафтовик—Закарпаття, Металург Д—Поділля, Хімік С—Хімік Ж, ЦСКА-2—СК Миколаїв, Динамо-2—СК Одеса, Металург Н—Волинь, Поліграфтехніка—Верес, Кристал—Зоря, Буковина—Сталь.

35-й тур. 28 квітня, понеділок. Шахтар—Металіст, Металург М—Дніпро, Нафтовик—ФК Львів, Явір—Закарпаття, Хімік С—Поділля, Металург Д—Хімік Ж, Динамо-2—СК Миколаїв, ЦСКА-2—СК Одеса, Поліграфтехніка—Волинь, Металург Н—Верес, Буковина—Зоря, Кристал—Сталь.

36-й тур. 3 травня, субота. Дніпро—Зоря, Металіст—Сталь, Верес—Буковина, Волинь—Кристал, СК Одеса—Поліграфтехніка, СК Миколаїв—Металург Н, Хімік Ж—Динамо-2, Поділля—ЦСКА-2, Закарпаття—Хімік С, ФК Львів—Металург Д, Металург М—Нафтовик, Шахтар—Явір.

37-й тур. 6 травня, вівторок. Металіст—Зоря, Дніпро—Сталь, Волинь—Буковина, Верес—Кристал, СК Миколаїв—Поліграфтехніка, СК Одеса—Металург Н, Поділля—Динамо-2, Хімік Ж—ЦСКА-2, ФК Львів—Хімік С, Закарпаття—Металург Д, Шахтар—Нафтовик, Металург М—Явір.

38-й тур. 11 травня, неділя. Явір—Металіст, Нафтовик—Дніпро, Металург Д—Шахтар, Хімік С—Металург М, ЦСКА-2—ФК Львів, Динамо-2—Закарпаття, Металург Н—Поділля, Поліграфтехніка—Хімік Ж, Кристал—СК Миколаїв, Буковина—СК Одеса, Сталь—Волинь, Зоря—Верес.

39-й тур. 14 травня, середа. Нафтовик—Металіст, Явір—Дніпро, Хімік С—Шахтар, Металург Д—Металург М, Динамо-2—ФК Львів, ЦСКА-2—Закарпаття, Поліграфтехніка—Поділля, Металург Н—Хімік Ж, Буковина—СК Миколаїв, Кристал—СК Одеса, Зоря—Волинь, Сталь—Верес.

40-й тур. 19 травня, понеділок. Дніпро—Волинь, Металіст—Верес, СК Одеса—Зоря, СК Миколаїв—Сталь, Хімік Ж—Буковина, Поділля—Кристал, Закарпаття—Поліграфтехніка, ФК Львів—Металург Н, Металург М—Динамо-2, Шахтар—ЦСКА-2, Явір—Хімік С, Нафтовик—Металург Д.

41-й тур. 22 травня, четвер. Металіст—Волинь, Дніпро—Верес, СК Миколаїв—Зоря, СК Одеса—Сталь, Поділля—Буковина, Хімік Ж—Кристал, ФК Львів—Поліграфтехніка, Закарпаття—Металург Н, Шахтар—Динамо-2, Металург М—ЦСКА-2, Нафтовик—Хімік С, Явір—Металург Д.

26-30 травня — резервні дні.

42-й тур. 3 червня, вівторок. Металург Д—Металіст, Хімік С—Дніпро, ЦСКА-2—Нафтовик, Динамо-2—Явір, Металург Н—Шахтар, Поліграфтехніка—Металург М, Кристал—ФК Львів, Буковина—Закарпаття, Сталь—Поділля, Зоря—Хімік Ж, Верес—СК Миколаїв, Волинь—СК Одеса.

43-й тур. 6 червня, п'ятниця. Хімік С—Металіст, Металург Д—Дніпро, Динамо-2—Нафтовик, ЦСКА-2—Явір, Поліграфтехніка—Шахтар, Металург Н—Металург М, Буковина—ФК Львів, Кристал—Закарпаття, Зоря—Поділля, Сталь—Хімік Ж, Волинь—СК Миколаїв, Верес—СК Одеса.

44-й тур. 11 червня, середа. Дніпро—СК Миколаїв, Металіст—СК Одеса, Хімік Ж—Волинь, Поділля—Верес, Закарпаття—Зоря, ФК Львів—Сталь, Металург М—Буковина, Шахтар—Кристал, Явір—Поліграфтехніка, Нафтовик—Металург Н, Металург Д—Динамо-2, Хімік С—ЦСКА-2.

45-й тур. 14 червня, субота. Металіст—СК Миколаїв, Дніпро—СК Одеса, Поділля—Волинь, Хімік Ж—Верес, ФК Львів—Зоря, Закарпаття—Сталь, Шахтар—Буковина, Металург М—Кристал, Нафтовик—Поліграфтехніка, Явір—Металург Н, Хімік С—Динамо-2, Металург Д—ЦСКА-2.

46-й тур. 20 червня, п'ятниця. СК Одеса—СК Миколаїв, Верес—Волинь, Сталь—Зоря, Кристал—Буковина, Металург Н—Поліграфтехніка, ЦСКА-2—Динамо-2, Металург Д—Хімік С, Явір—Нафтовик, Металург М—Шахтар, Закарпаття—ФК Львів, Хімік Ж—Поділля, Дніпро—Металіст.

«Спартак» запізнився

Нещодавно воротар національної збірної України 27-річний Олег Суслов, котрий донедавна виступав в одеському «Чорноморці», підписав контракт з одним із найсильніших клубів Австрії —«Казино» (Зальцбург).

Шкода, звичайно, що відтепер бачитимемо гру Олега тільки в зворотній. Утім, порадіємо за цього чудового майстра. Адже він і матеріальні умови зможе поліпшити, і клас підвищити також.

До речі, особою Суслова дуже переймалися і в московському «Спартаку». Але емісари російського чемпіона прогавили одесита. На випередження чітко зіграли власники клубу з альпійської країни.

А тим часом "Чорноморець" в Ізраїлі готувався до другого кола чемпіонату (завтра команда повертається в Україну). Однак чи виступатиме цей уславлений клуб на полях країни? Відповідь на це запитання знайти сьогодні важко. Адже (ми вже повідомляли про це) колектив переживає фінансову скруту.

На знімку: воротар збірної України і клубу «Казино» Олег Суслов.

Людмила СТУДЬОНОВА, журналіст

Жінки в житті славетних

«Треба одружитись, хоча б на чортовій сестрі!»

Тарас Григорович Шевченко приїхав у Борзну до свого приятеля, поета Віктора Забіли, і це стало приводом для вечірки, на яку був запрошений і Пантелеймон Куліш. Він не приховував свого настрою: був закоханий в Олександру Білозерську, вельми привабливу дівчину і талановиту письменницю. Мешкала Олександра в мастку своїх батьків на хуторі Мотронівка Борзнянського повіту. Куліш і Білозерська вирішили побратися. На тій вечірці Пантелеймон Олександрович попросив Шевченка бути боярином.

24 січня 1847 року молоді повінчалися у церкві села Оленівка, неподалік од Борзни.

Весілля вдалось на славу. Тарас Григорович був у центрі жіночої уваги. Гарненькі особи читали Поетові напам'ять уривки з його творів. Запрошували танцювати, але він жартівливо відмовлявся. Виразні чорні очі Тараса Григоровича дивилися з легким сумом на наречену, красиву світлу голівку якої прикрашали ніжні блакитні квіти. Поет дивився на молоду жіночку, і було в його очах щось таке, чого Олександра Куліш не зрозуміла тоді до кінця, але пам'ятала все життя. І коли через багато років вона помітила такий же погляд Тараса Григоровича, спрямований на іншу, на її думку, не гідну жінку, відчула щось схоже на образу.

Після весільних урочистостей Тарас Григорович залишився на кілька днів у маєтку Кулішів. То були незабутні години, насичені цікавими розмовами, чудовою музикою і довгими прогулянками в засніженому старовинному парку. Потім вони втрьох обідали. А перед вечірнім чаєм Тарас Григорович та Олександра Михайлівна дуетом співали українських пісень. Більше вони ніколи разом не співали.

Зустрілися через десять років у Петербурзі. Олександра Михайлівна Куліш стала відомою письменницею Ганною Барвінок. Вона дуже приязно поставилась до Шевченка. Але чутки про його взаємини з жінками сприймала з відтінком ревнощів і дуже нервувала, коли переконалася, що Тарас Григорович закохався у кріпачку Ликеру Полусмакову.

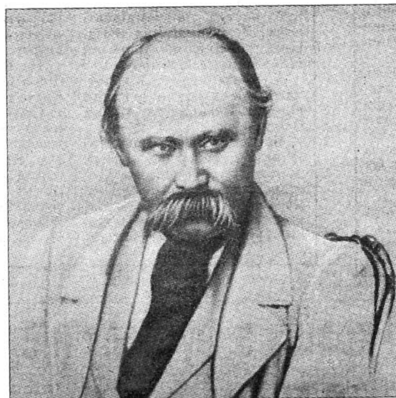
До зустрічі з цією дівчиною поет не раз і закохувався, і розчаровувався. Бажання одружитися, створити сім'ю, викохати власних дітей ретельно приховував від інших.

У Петербурзі Григорій Галаган познайомив Шевченка «с черниговскими земляками, с Карташевскими. Не жеманные, милые, настоящие землячки». Це сталося 1858 року на вечорі у Віктора Білозерського, брата Олександри Куліш. З однією із Карташевських, Варварою Яківною, Тарас Григорович зійшовся дуже близько. Вечорами часто приходив до неї. Як пізніше згадувала Варвара Яківна, «говорив відверто про своє невдале й страчене життя». Читав вірші, зізнався, що «на старості років йому хотілося б одружитись і мати домівку з хаткою й садком».

Варвара Яківна Карташевська була рідною сестрою чернігівського поміщика, відомого у Петербурзі журналіста (він співробітничав із журналами «Современник» та «Основа») Миколи Яковича Макарова. За ініціативи останнього в домі Карташевських відбувалися літературні вечори, де збиралися відомі письменники. Варвара Яківна привітно зустрічала І. Тургенєва, М. Некрасова, М. Костомарова, О. Писемського, В. Білозерського, П. Куліша.

У 1859 р. в Карташевських з'явилася гарненька, з великими чорними очима дівчина-кріпачка Ликера Полусмакова. До Петербурга з Чернігівщини її привезла мати Варвари Яківни. Дівчині було дев'ятнадцять літ. Батьків своїх вона майже не пам'ятала, хоча знала, що народилась у селі Липів Ріг на Ніжинщині. Пані Карташевська наряджала Ликеру в український одяг. На літературних вечорах дівчина прислуговувала іменитим письменникам за столом. От тоді і впала вона в очі Тарасові Григоровичу. Проте близьке знайомство Шевченка з Ликерою відбулось у червні 1860 року в Надії Михайлівни Забіли (сестри Віктора Білозерського та Ганни Барвінок) на дачі під Петербургом. Дівчина жила тут з Олександрою Михайлівною Куліш, котрій Варвара Яківна Карташевська передала Ликеру на час від'їзду за кордон із хворим чоловіком. Після тривалого лікування від сухот вона ожила, розквітла. Шевченко зрозумів, що остаточно закохався. 28 липня 1860 р. Тарас Григорович освідчився їй у коханні. За два дні він звертався з листом до Макарова, хазяїна Ликери, з проханням допомогти їм побратися. Адже дівчина погодиться вийти за нього, Шевченка, заміж за умови батьківського благословення пана Макарова. Сестри Білозерські (Ганна Барвінок і Надія Забіла) схвалюють його бажання.

Про намір одружитися Поет написав братові Варфоломею Григоровичу Шевченку 22 серпня 1860 р. Розповів, що майбутню дружину звуть Ликерою. Вона кріпачка, наймичка з-під Ніжина. Розумна і письменна, по-московському не говорить. Скаржився, що знайомі землячки з панночок «гвалтом голосять» —Ликера «не до пари, не до пари». Але це зовсім не так: ця дівчина йому до пари. Тому що вони обоє селянські діти. У них є спільне

коріння, чого не було з жінками, якими захоплювався раніше.

Першою раптом стала помічати негативні риси Ликериної вдачі дружина Куліша Ганна Барвінок. Хоча спочатку, судячи з листа Шевченка до Макарова, поставилася до їхнього одруження з розумінням. Мабуть, не відчувала, що це так серйозно. В листі до М. Я. Макарова писала, що Ликера, чи то від рабства, чи то від народження, дуже зіпсована. Холодно поставилася до освідчення Поета, хоча за годину всі на подвір'ї вже знали від неї про це.

Між Ликерою Полусмаковою та Олександрою Михайлівною Куліш почастішали сутички, і Тарас Григорович змушений був перевезти наречену до своєї приятельки (він називав її рідною матусею) Катерини Іванівни Іванової.

Потім В. Я. Карташевська пояснювала цей переїзд тим, що Ликера не хотіла працювати в Кулішевої дружини. Олександра Михайлівна намагалася розкрити Поетові очі на його наречену, показати її злодійкою, аморальною дівчиною. Кажучи про це, вона робила натяки, бо не було явних фактів. А незабаром пощастило. Мадам Іванова найшла для Ликери молодого вчителя, який не встояв перед її чарівністю. Доповіли Шевченкові так, як хотіла пані Куліш, і він розгнівався на дівчину, прогнав її. А Ликеру Олександра Михайлівна переконувала, що Поет «сибіряка і п'яниця», тому їй не пара. Полусмакова ніколи не бачила свого нареченого п'яним. Він турбувався про неї. Коли в серпні 1860 р. Ликера занедужала, бо, за Шевченковим висловом, «дурна десь тьопала по калюжах та й простудилася», Тарас Григорович замовив і привіз дівчині теплі черевики. Просив Надію Михайлівну Забілу передати «мізерію і паспорт» його «любові Ликері». Довіряв нареченій доглядати за його особистими речами. Це потім їй дорого коштувало.

Через п'ятдесят років після смерті Тараса Григоровича Ликера Іванівна Полусмакова згадувала, що він їй дуже подобався. Тоді вона молодою була і не розуміла, «який він великий чоловік». Любив її дуже. Був перший після батька і матері. До шлюбу Поет справив нареченій вбрання. «Тільки я йому все відіслала, — згадувала Ликера Іванівна. — Боялася Карташевських. Він усе казав: «Давай повінчаємось», а з-за границі писали — підожди». М. Я. Макаров клопотав, аби відпустити свою кріпачку Ликеру Полусмакову на волю. І це нарешті сталося. Остаточно відкривсь шлях до одруження Шевченка, і він цьому радів. Поцілував Ликеру і сказав їй, що вона тепер, як усі люди. Але сталося не так, як гадалося. Під впливом міщанських наговорів з боку О. М. Куліш та її спільниць В. Я. Карташевської і Н. М. Забіли цей шлюб не відбувся. До того ж, в очах Шевченка Ликеру перетворили на злодійку. В листі до Н. М. Забіли від 18 вересня 1860 р. Тарас Григорович звинувачував свою колишню наречену в брехні. Писав, що не знайшов «2 простыни, 1 полотенце, 6 пар чулок, корсет, дюжину носовых платков, перочинный нож, теплые башмаки, коленкор для юпок и рисунок для мережки». Ликера пояснила, що ці речі залишила в домі Надії Михайлівни. Просив Забілу повідомити через М. А. Маркевича, «яко власть имеющего», чи це правда, і з болем наголошував: «Душі своєї не шкода було для Ликери, а тепер шкода нитки!». І додав: «Чудне щось робиться зо мною».

Речі так і не повернулися до Шевченка. В листі до М. Я. Макарова від 31 жовтня 1860 р. він просив: «Ще ось що. Чи ви бачили Ликерію? Чи сказали їй, щоб вона вернула мою мізерію до ниточки?» Просив нагадати їй, що вона за тиждень заробила чотири карбованці, які повинна від свого імені надіслати до Чернігова на ім'я Романа Дмитровича Тризни (секретаря дворянства Чернігівської губернії) з поміткою «в пользу черниговской воскресной школы». «Цією ціною, — писав Шевченко, — окупить вона і свою, і мою погану славу». У наступному листі до Миколи Макарова Шевченко знову звинувачував Ликеру в брехні, наполягав, щоб вона відправила гроші до Чернігова, на відомі цілі, 14 крб. заплатила за квартиру і 1 крб. —за загубленого ключа.

Тарас Григорович тяжко переживав, як виявилося, останню драму особистого життя. В листі до брата, В. Г. Шевченка, з гіркотою зізнавався: «Що мені на світі робити? Я одурію на чужині та на самоті!». А О. М. Куліш, В. Я. Карташевська, Н. М. Забіла раділи, що врятували великого Поета від нещасливого одруження.

Шевченко ще деякий час сподівався знайти собі подругу життя. Як заклинання, повторював власні рядки: «Ні! Треба одружитись, хоча б на чортовій сестрі!» А потім сховався від усіх у чужій комірчині. То була низенька кімнатка з ліжком, де замість простирадла лежав баранячий кожух На столі завжди панувало безладдя, стояв порожній штоф з-під горілки. Жив Шевченко одним днем, не прагнучи до комфорту. В це помешкання до нього приходила бідна молоденька міщаночка в дірявих черевиках, у самій хустині, тремтячи від холоду. Поет прихилявся до неї всією душею і воркував, як голуб. Ім'я цієї жінки, що подарувала йому прощальну любов, не збереглося.

А що Ликера? Вийшла заміж за перукаря Яковлєва і жила в Царському Селі складним життям. Після смерті чоловіка в 1904 р. переїхала до Канева. Через сім років Ликеру Іванівну запросили до Москви, де відзначалися 50-ті роковини з дня смерті Шевченка. Тоді ж було записано спогади про Поета з її розповідей. У Каневі Ликера Іванівна майже кожного дня приходила на Тарасову могилу. Люди шепотіли їй услід: «Шевченчиха пішла! Шевченчиха пішла!» Померла вона в 1917 р., залишивши нам свій милий портрет, намальований Шевченком улітку 1860 р., коли їхній роман тільки-но розпочинався. Ликері Полусмаковій Шевченко присвятив поезії «Ликері» та «Л.» («Поставлю хату і кімнату»), вірш «Барвінок цвів і зеленів». Усі поетові твори, навіяні розривом з Полусмаковою, є взірцем чудової української лірики.

Чернігів.

СІЧНЕВИЙ ПОРИВ ДО ЄДНОСТІ

78 років минуло від Всезакарпатського конгресу у місті Хусті, який проголосив бажання горян поєднатися з однокровними братами по той бік Карпат. 420 представників від 175 населених пунктів краю прийняли тоді таке рішення: Всенародний Конгрес Угорських Русинів з дня 21-го січня 1919 р. ухвалює з'єднати Мараморош, Угоча, Берег,Земплин, Шарош і Абауй-Торна з Соборною Україною, просячи, щоб «нова держава при виконанні цієї злуки узглянила окремішнє положення Угорських Русинів».

Однак тоді не судилося здійснитися одвічній мрії закарпатців про воз'єднання — УНР не мала сил та можливостей, аби прихилити горян, захистити їх від зазіхань іноземних «благодійників». Отож тодішнє Закарпаття на два десятиліття перейшло до Чехословаччини, а потім п'ять років його окуповувала союзниця Гітлера — гортіївська Угорщина. І тільки після визволення краю від фашистських загарбників восени 1944-го мрія горян про воз'єднання стала набувати реальних обрисів. В листопаді цього ж року в Мукачеві відбувся Перший з'їзд народних комітетів, який прийняв Маніфест про воз'єднання краю з Україною. А наступного року воля закарпатців була виконана, їхня земля стала складовою частиною матері-України. Своє бажання і далі бути з Україною закарпатці підтвердили на грудневому референдумі 1991 року, коли понад 90 відсотків багатонаціонального населення області проголосувало за незалежність.

(ДІНАУ-Укрінформ).

Інформація про випуск акцій акціонерним комерційним банком «Київ-Приват» АКБ «Київ-Приват», що є правонаступником АКІБ «Інтелект»,

зареєстрований в НБУ 31.10.96, реєстраційний № 69. Засновники банку — вузи України та комерційні структури.

ГОЛОВА ПРАВЛІННЯ БАНКУ – ОЛІЙНИК ОЛЕНА ВАСИЛІВНА.
ГОЛОВНИЙ БУХГАЛТЕР – ТОКАР НАДІЯ АНДРІЇВНА.
КОНТРОЛЬНИЙ ОРГАН БАНКУ – НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ.
СПЛАЧЕНИЙ ТА ЗАРЕЄСТРОВАНИЙ В НБУ СТАТУТНИЙ ФОНД – 2 500 000 ГРИВЕНЬ.
ЗА РІШЕННЯМ ПОЗАЧЕРГОВИХ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ АКЦІОНЕРІВ (ПРОТОКОЛ 4 ВІД 23.12.96) ВИПУСКАЮТЬСЯ 500 000 000 ПРОСТИХ ІМЕННИХ АКЦІЙ НОМІНАЛЬНОЮ ВАРТІСТЮ 0,01 ГРН. НА СУМУ 5 000 000 ГРН.

СТРОК ПЕРЕДПЛАТИ – З 1.02.97 ДО 1.08.97.
МІСЦЕ ПЕРЕДПЛАТИ: 252037, КИЇВ, ВУЛ. ОСВІТИ, 4.
ДОВІДКИ ЗА ТЕЛЕФОНАМИ: 228-54-76, 242-01-08.
АКЦІЇ РЕАЛІЗУЮТЬСЯ ЗА НОМІНАЛЬНОЮ ВАРТІСТЮ. ДИВІДЕНДИ ВИПЛАЧУЮТЬСЯ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ФІНАНСОВОГО РОКУ.

РАДА БАНКУ.

З метою захисту прав споживачів та запобігання реалізації продукції, небезпечної для життя і здоров'я громадян, Кабінет Міністрів України прийняв постанову від 9 листопада 1996 р. № 1371 «Про вдосконалення контролю якості і безпеки харчових продуктів».

Пунктом 2 зазначеної постанови передбачено, що товар, який реалізується в роздрібній торгівлі, повинен мати на етикетках (упаковці) інформацію в доступній для сприйняття формі, викладену відповідно до чинного законодавства про мови і містити наступні відомості: загальну назву харчового продукту; масу (об'єм); склад, включаючи перелік використаних при виготовленні продуктів харчування, харчових добавок, барвників тощо; калорійність; дату виготовлення; термін споживання та умови зберігання; найменування та адресу виробника.

Пункт 2 постанови встановлює механізм виконання статті 18 Закону України «Про захист прав споживачів» у редакції від 15 грудня 1993 року.

Статтею 10 Конституції України встановлено, що державною мовою в Україні є українська мова, а статтею 36 Закону «Про мови в Україні» передбачено, що інформація на етикетках (упаковці) товарів подається українською мовою.

Постановою передбачені єдині вимоги до інформації про товари вітчизняного та іноземного виробництва.

Пунктом 6 постанови забороняються з 1 січня 1997 року пропуск на митну територію України та реалізація в роздрібній торгівлі товарів, щодо яких не виконуються вимоги пункту 2 цієї постанови.

Держстандарт та Держспоживзахист з цього приводу, роз'яснюють, що передбачену постановою інформацію розміщують на етикетці та упаковці, в якій товар випускається і надходить до роздрібної торгівлі.

Товари імпортного виробництва, ввезені на митну територію України до 1 січня 1997 року зберігаються на складах, знаходяться в реалізації, але не мають на етикетках (упаковці) передбаченої пунктом 2 інформації, можуть реалізуватися у роздрібній торгівлі за умови наявності інформації постачальника (виробника), яка б забезпечувала споживачеві можливість компетентного вибору. Ця інформація має бути розміщена на підприємстві роздрібної торгівлі поруч з товаром у вигляді таблички (інформаційного листа, ярлика тощо) і бути доступною для покупця.

Держстандарт. **Держспоживзахист.**

АОЗТ «Рубежанка» — чулочная фабрика —предлагает к продаже производственные, складские и другие подсобные помещения с собственной котельной, химводоочисткой, трансформаторной подстанцией, с прилегающей территорией двора и автодорогой, запас воды на 500 м. куб.

Цена — договорная.

349870, Украина, г. Рубежное Луганской обл., ул. Освободителей, 108.

Тел. 8 (06453), 7-25-76, тел./факс 7-33-43.

АОЗТ «Рубежанка» — чулочная фабрика —реализует вязальные автоматы для производства чулочно-носочных изделий, швейное оборудование, красильные аппараты, сушильно-формировочные, резинокруточные и бобино-перемоточные машины. Данное оборудование обеспечивает законченный цикл производства чулочно-носочных изделий мощностью 7,2 млн. пар в год. Ознакомиться с объектом можно по его местонахождению.

Цена — договорная.

Справки по тел.: 8 (06453), 7-25-76, тел./факс 7-33-43.

ВАТ «Миколаївський комбінат силікатних виробів» повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів 14 березня 1997 року. Збори відбудуться у приміщенні клубу МКСВ о 12 годині за адресою: м. Миколаїв, смт. Матвєєвка, вул. Силікатна.

Порядок денний:
1. Звіт правління ВАТ про фінансово-господарську діяльність за 1996 р.
2. Звіт ревізійної комісії за 1996 р.
3. Внесення змін до статуту.
4. Затвердження порядку розподілу прибутку в 1997 році.
5. Обрання керівних органів ВАТ.

Початок реєстрації — о 10-й годині.

Дочірнє підприємство «Енергобудсервіс» ГАХК «Енергобуд» звернулося до Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з постачанням електричної енергії на території України.

Поштова адреса: 252032, Київ-32, вул. Комінтерну, 27.
Телефон: 221-49-45. Факс: 220-91-23.

Арбітражний суд м. Києва (вул. Б. Хмельницького, 44-В) порушив справи про банкрутство:

№ 5/93Б щодо МП «Інститут техніки і нових технологій» (вул. Малопідвальна, 8; р/р № 468206 у Промінвестбанку України, МФО 300012);

№ 5/94Б щодо МП «Лідія» (вул. Володимирська, 39/24, кв. 14; р/р № 468434, МФО 322227);

№ 5/95Б щодо НВЦ «Урботека» (вул. К. Маркса, 12; р/р № 11467474 в «Укрінбанку», МФО 300142);

№ 9/119Б щодо СП «Євразія» (вул. Еспланадна, 8/10; р/р № 5467323 в «Легбанку», МФО 300056);

№ 17/336 щодо ТОВ «Сейлекс» (вул. Микільсько-Ботанічна, 31; р/р № 3467028 в Радянському від. Укрсоцбанку м. Києва, МФО 322238);

№ 9/120Б щодо ТОВ «Раїдо» (Поштова площа, 3; р/р № 3467740 у Шевченківському від. Укрсоцбанку, МФО 322089);

№ 17/335 щодо НПК «Граніт» (вул. Чигоріна, 12; р/р № 461628 у Старокиївському від. Укрсоцбанку, МФО 322045).

ДПА Харківського р-ну Києва повідомляє, що Арбітражний суд Києва (вул. Б. Хмельницького, 44-В) порушив справи про банкрутство:

МПП «Анстром» (253121, Київ, вул. Харківське шосе, 210, р/р 5468107 в Акціонерному банку «Інко», справа № 5/199Б від 19.12.96 р.);

дочірнього підприємства «СМ» (253121, Київ, вул. Вербицького, 30, р/р 468968 а АКБ «Мрія», справа № 7/282Б від 29.10.96 р.).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

В інформації про сьомий випуск акцій АБ «АвтоЗАЗбанк», опублікованій в № 6 (1506) від 16 січня 1997 року, 7 абзац розділ III слід читати: «Акції випускаються у безпаперовій формі».

Арбитражный суд Одесской области по заявлению ГНА Жовтневого района г. Одессы возбудил 2.08.96 г. дела о признании банкротами:

1. № 9/148-Б Одесской ассоциации «Ориентир»(г. Одесса, пер. Газовый, 4; р/с № 00609554 в Центральном отделении УСБ г. Одессы).
2. № 9/149-5 000 «Иллюзион» (г. Одесса, ул. Успенская, 44; р/с № 467717 в Жовтневом отделении УСБ г. Одессы).
3. №9/150-5 000 «Тотус» (г. Одесса, ул. Троицкая, 43-Б; р/с № 467649; в Заводском отделении ПИБ г. Одессы).
4. №9/147-5 СП«ПИА» (г. Одесса ул. Жуковского, 47, кв.16; р/сч 4467597 в КБ «Порто Франко»).
5. №9/151-5 ПКФ «Виктория» (г. Одесса, ул. Марсельская, 29/19 , р/с 468058 в Ильичевском АК ПИБ г. Одессы).
6. МЧП «РМ-Компани» (г. Одесса, ул. Маразлиевская,1 р/с №1468125 в ОРУ АК ПИБ г. Одессы) № дело 9/152-Б.
7. №9/153-5 000 «Илифарт» (г. Одесса, Днепропетровская дорога, 86, р/с 467732 в Жовтневом отд. УСБ г. Одессы)

Кредиторам, а также возможным санаторам направлять заявления с имущественными требованиями к должнику в месячный срок с момента публикации по адресу: 270032 г. Одесса, пр-т Шевченко, 4, арбитражный суд Одесской области.

Арбітражний суд Дніпропетровської області (Дніпропетровськ, пр. Кірова, 1) порушив справу № Б18-228 про банкрутство колективного малого підприємства «Смерічка» (Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 84-а, кв. 66; р/р 1468360 в Жовтневому АКБ УСБ, МФО 305352).

Претензії кредиторів та заяви санаторів суд приймає протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд г. Киева возбудил дело № 12/2646 от 25.11.96 г. о признании банкротом ГНПП «Термохолод» (юридический адрес 254119, г. Киев, ул. Дегтяревская, 36).

Требования кредиторов и заявления санаторов подавать в Арбитражный суд г. Киева в месячный срок с момента публикации объявления по адресу: 252030, г. Киев-30, ул. Б. Хмельницкого, 44-в.

Арбитражный суд Херсонской области возбудил по заявлению Херсонской облдирекции АКБ «Укрсоцбанка» дело о признании банкротом 17.12.1996 г. № 45/5-6 МКП «Континенталь», г. Херсон, ул. Ильича, 66-а, кв. 29, р/с 1468688 в Херсонской облдирекции АКБ «Укрсоцбанка» МФО 352015.

Кредиторам, а также возможным санаторам направлять заявления с имущественными требованиями к должнику в месячный срок с момента публикации по адресу: 325000, Херсон, пр-кт Ушакова, 47, арбитражный суд Херсонской области.

Арбитражный суд Днепропетровской области (320004, г. Днепропетровск, пр. Кирова, 1) возбудил дело № Б2-124 от 21.10.1996 г. о признании банкротом ООО НПП «Тоннельспецстрой» (г. Днепропетровск, ул. Привокзальная, 3 р/с 5467244 в АКБ «Новый», МФО 305062).

Претензии кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

К сотрудничеству в литературную рубрику культурно-аналитического журнала «Art line» приглашается карикатурист-портретист с подчеркивающим характером работ /стиль бывшей «Литературной газеты»/. Местопроживание значения не имеет. Тел. 443-72-40, 446-81-38.

Арбітражний суд м. Києва порушив справу про банкрутство: МП «Інеп» (253166, м. Київ, вул. Жукова, 53), р/рахунок у ЗАУБ «Лісбанк», справа № 151134 від 10.12.96 р.

Підприємство з іноземними інвестиціями у формі товариства з обмеженою відповідальністю «Гермес —Ніко ЛТД» (юридична адреса: Чернівці, вул. Г. Артемовського, 19) повідомляє про зменшення свого статутного фонду, який на даний час становить 320955 доларів США.

Підземелля — «Слову», простір — храму?

Якою буде київська церква Богородиці Пирогощі після реставрації

«На цьому місці стояла церква Пирогощі. Тут вона і стоятиме». Плакат з таким написом привертає увагу тих, хто буває на Подолі, в районі Контрактової площі та Гостиного двору. Нині тут відновлюють церкву Богородиці Пирогощі, споруджену у XII столітті. Вона здавна була окрасою Києва і свідком багатьох історичних подій. Тут збиралися кафедральний собор, київська знать. Був тут і князь Ігор, збирали в храмі гроші на його похід на половців. У середні віки при церкві діяли школа, сирітський притулок, лікарня, міський архів. Храм руйнували і під час татаро-монгольської навали, і під час пожеж. Але зник він з лиця землі 1936 року.

І все ж він відродиться! Але як? Є два проекти відбудови. Вирішити цю проблему мало засідання науково-методичної ради Комісії з питань відтворення видатних пам'яток історії та культури, яку створено за Указом Президента України. Засідання вів академік Петро Тронько. Зібранню передувала робота експертної групи.

За першим варіантом, до якого схиляються експерти, пропоновано створити над залишками церкви залізобетонну платформу на сучасній позначці поверхні землі з наступним зведенням на ній храму XII століття. Підземний простір буде використано для організації музею «Слова о полку Ігоревім». Другий проект також відтворює наземну споруду такою, якою вона була в XII столітті, її зводитимуть на залишках стін храму, розкриваючи культурний шар довкола пам'ятки до рівня колишньої поверхні землі. Тож навколо новітньої церкви утвориться котлован на дві тисячі квадратних метрів із заглибленням на півтора метра. Таке рішення, на думку експертної групи, призведе до нищення п'яти тисяч кубометрів культурного шару. Автори варіанта не враховують і гідрогеологічну особливість Подолу, що може спричинити підтоплення храму грунтовими водами.

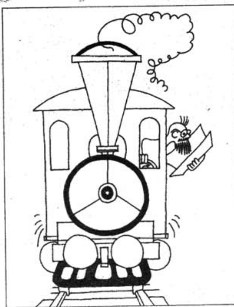
За яким проектом вестимуть реставрацію, ще невідомо. Рада погодилася з актом розгорнутої експертизи й вирішила створити групу, яка й розробить концепцію відновлення храму. Але треба пам'ятати, що роботи мають бути завершені до кінця цього року.

Живіть у трьох століттях!

Бог знає

Пам'ятні події в житті харків'янина Гната Тура чомусь завжди припадали на дні народження. У день народження він повів перший свій потяг як помічник машиніста паровоза. А 1921 року цей день він зустрів у тифозному бараці. Прощався з життям, уже й документи було забрали. Кажуть, якщо живцем ховають, довго живе людина. Прикмета справдилася. 1941-го під обстрілом фашистів вивіз з Червоного Лиману на Схід 900 сімей. Війну закінчив без жодної подряпини. А тепер Гнат Петрович — ювіляр. Йому сто років!

— Секрет довголіття? Тільки Богові він відомий. Не пив спиртного, не палив. Ні на кого не ображався. А мрія — вступити здоровим у XXI століття і похвалитися: «Жив у трьох століттях».

Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

За періодикою й не спам'ятався, як...

Мешканець села Комісарівки (Миколаївщина) Павло Жерняк щойно відсвяткував сто п'ятий день народження. Кажуть, тихіше їдеш — далі будеш. Неправда! Іменинник був учасником Першої світової та громадянської воєн. Жив у Сибіру, а 1918-го, як зараз пам'ятає, повернувся додому. Працював бригадиром, мірошником, завгоспом. Виховав сімох власних та двох прийомних дітей. І жоден бешкетник не вкоротив йому віку. Дід Жерняк бадьорий, читає газети, цікавиться подіями в Україні і світі.

А у нас

Програма керування ліхтарями

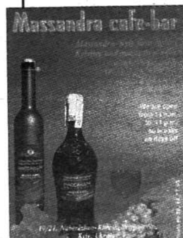

Ліхтар — річ майже сакральна. До її світлого образу зверталися філософи, казкарі й поети. А тепер — ще й харківська науково-виробнича фірма «Тріол». Вона вигадала серійний програмний пристрій, за допомогою якого можна керувати освітленням міста: електронні диспетчери автоматично вмикають і вимикають вуличні ліхтарі, що обіцяє казкову економію електроенергії. Раніше цю роботу виконували вогнедишні дракони, гордовиті ліхтарники й навіть мери деяких маленьких англійських міст. Тим часом раціональний «Тріол» уже уклав договори зі ста містами України та зарубіжжя. І для кожного міста складено окремий світловий календар.

Календар про УНР

Тим часом побачив світ інший календар —«Український історичний». Він присвячений 80-річчю утворення УНР. Крім пам'ятних дат, тут уміщено розповіді про таких політиків, як Яків Шульгін, вояків — як Симон Петлюра, письменників — як Іван Огієнко. Більшість імен невідомі широкому загалові, а їхні могили розкидані по всій Європі: Прага, Варшава, Берлін, Париж. У календарі можна прочитати уривки з літературних творів та помилуватися на репродукції з картин Антона Андрусіва чи Івана Їжакевича.

Фестиваль імені червоного вина

У фестивалі-конкурсі «Червоне вино», що закінчився в Мукачевому, взяли участь близько ста винзаводів та приватних винаробів. Упродовж чотирьох днів щасливі винороби вільно торгували іскристим напоєм, на коротку мить забувши про жахіття оподаткування. Нам би туди. Програму доповнили конкурс тостів, концерти, лотереї, колядування, дегустації та ярмарок.

Екс-голова пише третій роман...

Перипетії виборів до Верховної Ради України минулого й нинішнього скликань, виборів президентів та голів облрад, діяльність відомих парламентаріїв та керівників держави надихнули взятися за перо екс-голову Вінницької облради Миколу Мельника. Це продовження роману, виданого три роки тому тоді ще колгоспним ватажком, «У диких заростях малини». «...Малина» стала бібліографічною рідкістю. До друку здано другу книгу. Тим часом уривки з неї друкують декотрі обласні періодичні видання. Як сказав автор, друга книга не завершує його задуму. Вона охоплює період 1990-1994 років. Нині М. Мельник працює над третім романом.

...а агрофірма — другу газету

Агрофірма «Дружба» з Шевченківського району на Харківщині виступила засновником обласного тижневика «Губернія». Тих, хто добре знає керівника «Дружби» Юрія Апазіді, це не здивувало. Грек Апазіді не тільки прижився на Харківщині, де свого часу очолив відсталий колгосп. Він активно сприяв розвиткові української культури. З його ініціативи відновлено будинок, в якому жив Марко Кропивницький, і створено там музей. Коштом агрофірми в Харкові побачило світ унікальне видання «Кобзаря» Шевченка. Виходила тут і «агрофірмова» газета. Але Апазіді вона здалася замалою, і він без зайвих комплексів замахнувся на обласний тижневик.

Брати наші менші й більші

Корисно буде нагадати, що людина між ними — брат середній. Трохи більший за павучка, трохи менший за коня. Трохи мудріший за мавпу, трохи вразливіший за крокодила. Набувши навичок прямоходіння, наш брат набув і комплексу наївного егоцентризму — часто-густо йому здається, що світ створений за його образом і подобою. Щоб остаточно впевнити себе в такій дурниці, мавпяча натура homo-sapiens вдається до карнавалізації: влаштовує конкурси вроди для білогривих кобилок, набиває піском жаб'ячі шкірки, дає пухнастим котам людські прізвища. Тим часом природа не терпить карнавалів. І не те щоби мстить, але набуває чинності закон карми. Який ми, сидячи під Чорнобилем, відчуваємо на власній шкірі.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША, Сергія КОВАЛЬЧУКА, Миколи ЗІНЧУКА та ІТАР-ТАКС.

Сторінку підготувала Людмила МИКИТЮК.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 278617.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311013.